

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET LAPJA

**ALAPÍTVÁ:
1862-ben**

**Főszerkesztő:
PÁPAI GÁBOR**

**1994.
SZEPTEMBER**

CXXIX. évfolyam

TISZTÚJÍTÓ

KÖZGYŰLÉS

1994

Erdészeti Lapok
Az Országos Erdészeti Egyesület
folyóirata
CXXIX. évfolyam 9. szám
(1994. szeptember)
HU ISSN 1215-0398

Szerkeszti: a szerkesztőbizottság. Tagjai: Agócs József, Apatóczy István, dr. Balázs István, dr. Bartha Dénes, Bolla Sándor, dr. Bondor Antal, Bús Mária, Gencsi Zoltán, dr. Góthölös Antal, Gyöngyössi Péter, dr. Kárpáti László, Kertész József, Kovács Gábor, ifj. Páll Miklós, Pápai Gábor (a bizottság elnöke), Rakk Tamás, Sánta Antal, dr. Sonnevend Imre, dr. Szikra Dezső, dr. Szodfridt István, Varga Béla, Wisnovszky Károly.

FŐSZERKESZTŐ: PÁPAI GÁBOR

TERVEZŐSZERKESZTŐ: SÁGI MARGIT

Szerkesztőség: 1027 Budapest,
 Fő u. 68.
Telefon: 2016-293

Felélős kiadó: Dr. Lelkes Lajos
Kiadóhivatal: 1163 Budapest,
 Koronafűrt u. 44.
Telefon: 183-6575

Nyomdai munkák: CSATHÓ ÉS TSA KFT

A kézirat lezárva: 1994. szeptember 10.

Terjeszti: a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlap-kezelő postahivatalnál, a hírlapkezelőtől, a posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR), Budapest, XIII., Lehel u. 10/a. – 1900 – közvetlenül vagy postautóval, valamint átutalással, a HELIR 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámmal. Külföldön terjeszti a Kultúra Könyv- és Hírlap Képzőipari Vállalat, 1389 Budapest, Pf.: 149.

СОДЕРЖАНИЕ

Выездная сессия Венгерского Лесного общества

1994. Dobogókő

TARTALOM
TISZTÚJÍTÓ KÖZGYŰLÉS '94

A négy év fontosabb történései	257
Elnöki megnyitó	258
A földművelésügyi miniszter levele	259
Főtktkári beszámoló	259
Ellenőrző bizottsági beszámoló	262
Alapszabály-módosítás	263
Választási bizottsági jelentés, hozzászólás	265
Díjbizottsági jelentés	270
Mészöly Győző-emlékközlés	272
A választás végeredménye	273
Elnöki zárás	273
<i>Pápai Gábor:</i> A pilisszentászlói tőpörtyűs pogácsa	274
SAKMAI TANULMÁNYUTAK	275
<i>Kertész József:</i> A vándorgyűlés margójára	276
Résztevők	277
<i>Bánó László:</i> Két választás Magyarországon	281
Egyetemi tanévnyitó kitüntetésekkel	283

ERDÉSZETI POLITIKA

<i>Dauner Márton:</i> Az Országos Erdészeti Alap működtetéséről	284
<i>Dr. Papp Tivadar:</i> Válasz a májusi „HÓNAP” kérdésére	286

ERDŐKERÜLŐBEN

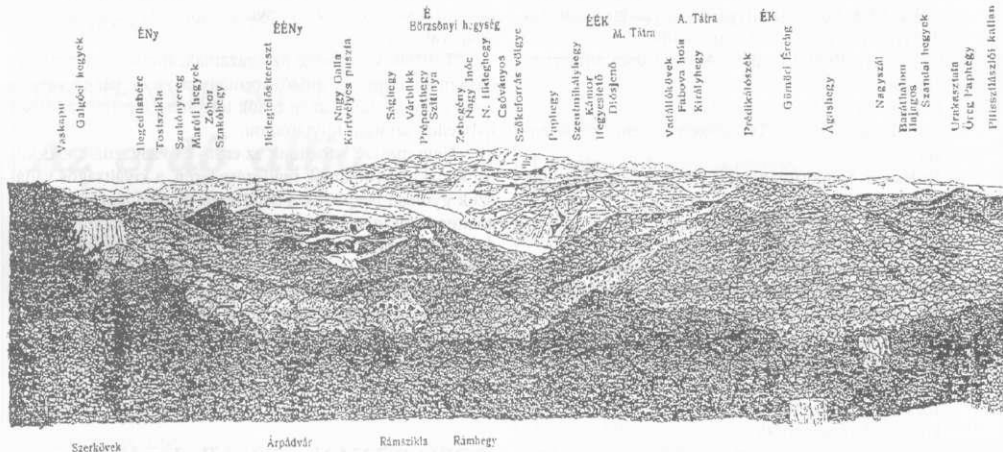
<i>Dobay Pál:</i> Általános és pilisi adatok a jóléti erdőgazdálkodás múltjáról	287
<i>Dobay Pál:</i> Kik fedezték fel elsőként a pilisi erdők üdülőtérképét?	B3

INHALT

Wanderversammlung 1994.
Dobogókő

CONTENTS

The Hungarian Foresters Assembly '94.
Dobogókő

Szemerklőd esőben gyülekeztek csütörtök este Dobogókőn a tisztújító közgyűlés szervező és előkészítő bizottságai, hogy végső egyeztetéssel és a forgatókönyv tételes egyeztetésével minden akadály elháruljon a sikeres rendezvény elől. A hatalmas szervezőmunkával járó izgalomból szinte semmi sem volt érezhető, *Mizik András, Dobó István, Zambó Péter, Kertész József, Baranyi Katalin...* és sorolhatnám a Pilisi Parkerdő Rt. valamennyi dolgozóját, úgy fogadta a szállingózó szakembereket, mintha csak valamelyik üdülőbe pihenni érkezőknek kívánnának segíteni. Az övekre csatolt rádiótelefon néha csipogott egyet, majd rövid párbeszéd után folytatódott a megszakadt társalgás. A nyugodt hangulatot csak erősítette a *Baranyi Judit* iparművész gobelinkiallítására való invitálás. A forgatókönyv szerinti gyors terepszemle már mindent készzen talált. A hatalmas ötszázfős sátrat, *Mészöly Győző* csodálatos – avatásra váró – emlékkövét, a kiszolgáló sátrakat... egyszerűval mindent. A figyelmes szemlélő azonban észrevette a kapitány Dobó István gyakori pillantásait, melyel az eget kémlelte. (Még élénken élt emlékezetében a 75-ös Vándorgyűlés, amikor a visegrádi Sibrik-dombon a kora esti hatalmas szélvihar szaggatta a megterített asztalokat.)

Nyugtatásunkat, hogy kénköves esőben is kitaranak a kollégák, szemmel láthatóan nem vette komolyan. Volt is rá oka, mert egyre gyakrabban merültek alá a felhőpamacsok, novemberi hangulatot idézve. Késő éjszakáig tartott az elnökség ünnepélyes búcsúztatója, melyen *Barátossy Gábor* és *Kertész József* köszöntötték az elnökség azon tagjai, akik vállalták a megmérettetést a másnapi választáson. Mária Terézia 1770-es erdőrendtartásának reprint példányai emlékeztethetik eszentül a könyvespolcon a leköszönőket az elmúlt négy évre.

A NÉGY ÉV FONTOSABB TÖRTÉNESEI

1990 – Bizottság létrehozásának elhatározása az új erdészeti politika irányelveinek összeállítására.

- Államtitkári megbeszélés az ágazat helyének és szerepének jobb megítélésére és szóban forgó megosztása (FM-KVM) ellen.
- Tárgyalás Antall József miniszterelnökkel az erdő szerepe, szervezete, az erdőgazdálkodás finansziális kérdései, a szakoktatás, kutatás helyzete tárgykörében.
- Az MDF központban a képviselői önálló vadászati törvényindítványnak a Ház napirendjéről való levételének kieszközölése.

1991 – Az ERDÉSZETI LAPOK havonkénti újra megjelenítésének indítása.

- Többszörői levélváltás *Nagy Ferenc, Gergács Elemér* FM, és *Kupa Mihály* PM miniszterekkel a szakma helyzetének feltárása érdekében.

– a 125. zászlóbontó és avató vándorgyűlés Sopronban *Göncz Árpád* államelnök részvételével.

– Levél *Antall József* miniszterelnöknek önálló erdészeti igazgatási szervezet felállítására.

1992 – Állásfoglalás Felterjesztése az FM Erdészeti és Faipari Főosztályához az új erdőtervény-tervezetre vonatkozóan.

- PRO SILVA Magyarországi Csoport megalakulása.
- Az 1990. évben elhatározott szakértői bizottság megalakulása, első értekezlete Gyarmatpusztán.
- Kihelyezett titkári értekezlet Bugacon, munkabizottsági állásfoglalás a nem állami erdők sorsával kapcsolatban.
- Erdészeti érdekegyeztető fórum az ágazat átalakulásával kapcsolatos fontosabb kérdések megvitatására.
- Vándorgyűlés Sárospatakon.
- Kormányrendelet az állami erdőgazdaságoknak ideiglenesen az Állami Vagyonkezelő Rt. felügyelete alá helyezéséről.

- 1993** – OEE, FAGOSZ, MSzOSz, EFE, ERTI, MTA EB, MDF EVK közös állásfoglalás az erdőgazdálkodás helyzetével, gondjaival kapcsolatban.
- I. Országos Erdész Gyűlés, Antall József miniszterelnökkel.
 - FM Erdészeti Hivatal megalakulása.
 - „Erdőgazdálkodás és Természetvédelem” konferencia.
 - Erdészeti Szaporítvány Termelők Társaságának megalakulása.
 - Zselicségi Vándorgyűlés, Kaposvár.
 - Beszélgetés Boross Péter belügyminiszterrel.
 - Magyarország Erdőiert Egyesület alapítása.
 - FAGOSZ állásfoglalás a fagazdaság helyzetével kapcsolatban.
 - Erdőbirtokok első szövetkezete Abádszalókon.
- 1994** – „Az erdőbirtokossági társulásokról” szóló törvény országgyűlési elfogadása.
- Társult Erdőgazdálkodók Országos Szövetsége alakulásának megindítása.
 - Erdész Fórum a nyíri erdészházban Boross Péter miniszterelnök részvételével.
 - Vezetőségválasztó közgyűlés Dobogókőn, a Pilisben.

SCHMOTZER ANDRÁS elnök

a megjelentek üdvözlése után méltatta az OEE másfél évszázados tevékenységét.

– Mi az OEE meghatározó szerepének és sikerének forrása? Minden más hasonló társadalmi szervezettől eltérően nem klub, sem tagjainak közvetlen érdekvédelmi szervezete, hanem az erdő – mindnyájunk közös kincse – védelmét, fenntartását, a tartamos használatát felelősséggel állította tevékenységének középpontjába.

– A 4 évvel ezelőtt megválasztott vezetőség is az elődök által kitűzött cél felé indult el a hagyományos úton, a megszokott lépésekkel. A mélyreható politikai, társadalmi és gazdasági változások hatására – a cél feladása nélkül – új utakra kényszerültünk.

Eleinte abban reménykedtünk, hogy a nagy átrendeződésben sikerrel segédkezhetünk a magyar erdészet megnyugtató helyének kialakításában. Nem így történt. A joggal várt pozitív változások helyett meg-megújuló hullámokból sosem tapasztalt támadások érték az ágazatot. Tartós defenzívába, állandó készenlétre kényszerültünk. Teljesen veszítettnek tűnő helyzetekben kellett újra és újra talpra állnunk. Be kellett törni a törvényhozás műhelyeibe, ki kellett tanulni az érdekérvényesítés mesterségét. Mindezek ellenére érzékeny veszteségek érték bennünket:

– A legnagyobb megrázkódtatást jelentette a kárpótlás és a privatizáció – legjobb esetben is – dilettánsnak nevezhető módja, amelynek során működésképtelen törpebirtokok százai jöttek létre, az állományérték figyelmen kívül hagyása tartós torzulásokat okozott.

– Folyamatosan érezeti káros hatását az évtizedeken át az ágazat számára biztos anyagi alapot adó Erdőfenntartási Alap válsága.

– További vesztesége az ágazatnak, illetve a nemzetgazdaságnak, hogy az előző kormányzat sem találta meg a módját annak, hogy az új erdők telepítése legalább az előző évtizedek szintjén folytatódjon.

– Nem messze haladtunk az erdő- és vadgazdálkodás körül kialakult problémák rendezése terén, a kiváltságos vadászok gyorsan beépültek a hatalomba és első lépésként felső szinten is kiragadták az erdőgazdálkodás meghatározó, szerves részét képező nagyvadgazdálkodást az erdészet szervezetéből.

A fentiekben túl se szeri, se száma a kisebb-nagyobb egyéb terheknek és a különböző támadásoknak. Az Országos Erdészeti Egyesületnek döntő szerepe volt abban, hogy mindezek ellenére még mindig megvan a reális esélye annak, hogy az országos átlagnál gyorsabban és kevesebb veszteséggel lábáljon ki a bennünket is fojtogató válságból.

DOBÓ ISTVÁN, a Pilisi Parkerdő Rt. vezérigazgatója

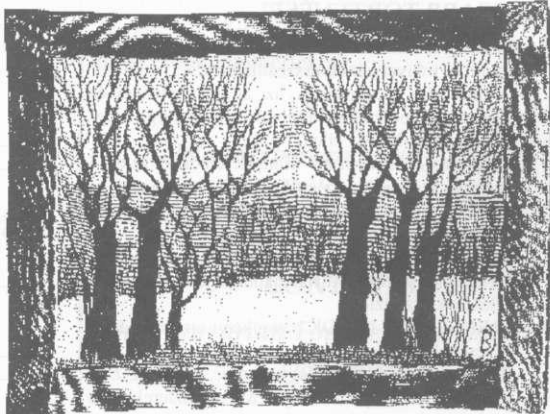
Megtisztelő számunkra, hogy tizenkilenc esztendő után itt, a Pilisben adhatunk számot munkánkról, fogadhatjuk az ország távoli szegletéből is ideseregülő kedves kollégákat. Szeretnénk az eredmények mellett a gondokat is bemutatni, amik az utóbbi időben munkánkat jellemzik.

Remélem, hogy az időjárás legalább holnap kegyeibe fogad bennünket. Kívánok mindenkinek nagyon hasznos és eredményes szakmai programot.

Engedjék meg, hogy bemutassam Baranyai Judit úrasszonyt és átadjam neki a szót.

BARANYAI JUDITH

Kedves Barátaim! Nagyon köszönöm a meghívást, és örülök, hogy Önök között lehetek. Nagyon sok közös vonás van az erdészekkel, mert az én művészetem is az erdővel, a természettel szeretettel visszaköszön. Az erdő, a fák szeretete, ami a döntő motívumokat adja munkánhoz. Kérem, fogadják szeretettel munkáimat, mint ahogy én is kívánok Önöknek sikeres tanácskozást és együttélést.

KERTÉSZ JÓZSEF alelnök Reményik Sándor versét mondta el:

REMÉNYIK SÁNDOR

Az erdő állja

Itt, mésszel írva
Erdőtalajába,
Az útközépre,
Fehér festékkel, hogy mindenki lássa:
Kampóskereszt.
Eszembe jut:
Barangolva az otthoni erdőben,
Ősszel, tavaly,
Elémbe villant
Vad-vörös mezőben
Szakasztott ilyenmódon, útközépen
A sarló s kalapács.
Jönnek és mázoljaák az útközépre,
A földre és a fákra —
Rikoltó kicsi fény-jelzéseik
Ők idecipelik
A hallgató, az óriás magányba.
Mi közöm hozzá?:
Szólna az erdő, hogyha szólni tudna,
De nem tud szólni,
Hát hallgat és állja
A politika reklám-jeleit,
Mint a szerelmesek krixkraxait.
És éli körülöttük
A saját egyetlenegy életét.
Rügyet hajt, zúg egy boldog nyáron át,
S ha ideje jön:
Leejtí levelét.
És eljönnek a sebes záporok
És eljönnek a halk őszi esők,
Jönnek az erdő tündér-mosónői,
A nagy, szapuló, tisztító erők
És jön a hó,
Az embernymomot eltakaró hó.
És jönnek
Az évek, évtizedek, századok,
S olyan mindegy: fába faragott szív,
Kampóskereszt,
Vagy sarló-kalapács volt az a nyom.
Ki látja meg a mindig-élő erdőn
És az örökkévaló avaron? —

Budapest, 1933. április 2.

A FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTER
az alábbi levelet küldte a közgyűlésre:

FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTER

Országos Erdészeti Egyesület
Schmolzer András
elnök úr részére
Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

Köszönettel megkaptam az Országos Erdészeti Egyesület 1994. évi küldött közgyűlésére és vándorgyűlésére való meghívót.

Kérem szíves megértésüket, de más elfoglaltságom miatt a rendezvényen személyesen nem tudok résztvenni.

Ezúton kívánok a közgyűlésnek eredményes munkát, s megválasztásra kerülő új tisztségviselőknek erőt és egészséget a kitűzött szakmai célok eredményes teljesítéséhez.

A Földművelésügyi Minisztérium vezetése és személy szerint magam is számítok az Országos Erdészeti Egyesület konstruktív szakmai együttműködésére az agrárágazati, benne elsősorban az erdészeti feladatok eredményes teljesítésében.

Budapest, 1994. augusztus 18.

Dr. Lakos László

Főtitkári beszámoló

Tisztelt Közgyűlés! Kedves Kollégák!

Egyesületünk 128 éves történetében ma tartjuk 63. vándorgyűléstünkét, itt a Pilisben immár negyedszer. Először 1875-ben Pilismaróton, majd 1938-ban Esztergomban, 1975-ben pedig Visegrádon és most, 1994-ben, Dobogókőn tartott az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlést.

E négy vándorgyűlés is tanúsítja e szép erdőtáj jelentőségét Egyesületünk és a magyar erdészet történetében. A mai vándorgyűlés kiemelkedő a vándorgyűlések sorában, hiszen egyben vezetőségválasztó küldöttgyűlés is, ezért főtitkári beszámolómban nemcsak az elmúlt évről, hanem az elmúlt négy év egyesületi munkájáról, eredményeiről, kudarcairól is szeretnék röviden beszámolni.

Az 1990. év április 28-i előző vezetőségválasztó közgyűléstől eltelt 52 hónap egyesületi eseményei közül a rendelkezésemre álló időben csak a kiemelkedőbb eseményeket lehet megemlíteni, értékelni kell röviden az egyesületi munkát, az elnökség tevékenységét.

Az új vezetőség megválasztása pillanatától tisztában volt azzal, hogy a hazánkban zajló társadalmi, gazdasági változásokkal, átalakulásokkal egy időben kell rendkívül nehéz körülmények között következetesen képviselni egyesületi

alapszabályunk célkitűzéseinek megfelelően a magyar erdőgazdálkodás – hosszú távú, közérdeket szolgáló – szakmai érdekképviseletét, hazánk erdeinek és természeti értékeinek megővését, fejlesztését. Tudtuk, hogy ez az időszak sorsfordító lesz a magyar erdőszert számára és ebben az átalakulásban nehéz és igen felelősségteljes feladat hárult az Országos Erdészeti Egyesületre. Az elnökség munkáját az elmúlt négy év során alapvetően ez az átalakulási feladat határozta meg. Ennek igyekeztünk mindig következetesen megfelelni. Általában havonta, de szükség esetén gyakrabban is tartott ülést az elnökség, ami tagjai részére jelentős terhelést jelentett. Az elnökség a négy év során mindig előre elkészített és közzétett munkaterv alapján dolgozott. Félévenként tartottunk választmányi üléseket, a szakosztályvezetőkkel és a helyi csoporttitkárokkal is rendszeresen tartottuk a kapcsolatot.

Meg kell mondanunk, hogy munkánk a sok nehézség miatt talán nem mindig volt hibátlan és elég eredményes, de összességében szerénytelenség nélkül kijelenthetem, hogy az Egyesület szakmai, társadalmi tevékenysége az elmúlt négy év alatt alapvetően pozitív és előremutató volt. Ez elsősorban annak volt köszönhető, hogy a ténylegesen mindig meglévő széthúzó, megosztó erők ellenére a kritikus pillanatokban a választmány és a tagság mindig egységesen felforakozott az elnökség mellé.

Az 1990. június 19-i, a titkárokkal és a szakosztályvezetőkkel kibővített választmányi ülés által kilenc pontban elfogadott első szakmai állásfoglalás (az ún. „sárga lap”; lásd az Erdészeti Lapok 1991. januári számában) a mai napig helytálló. Ez az elmúlt négy év elnökségi, egyesületi munkájának meghatározó eleme volt még akkor is, ha célkitűzéseit ez ideig nem sikerült maradéktalanul elérni. Az elmúlt négy év szakmai átalakulási történései mind az abban megfogalmazott alapvető kérdések körül forogtak. Van olyan vélemény szakmai körökben is, hogy azért eredménytelen az Egyesület a szakmai munkájában, mert olyasmint akar elérni, amit nem lehet a gazdasági kényszerrel szemben megvalósítani. Melyek ezek a célkitűzések? Például: Az erdőben az alaptevékenységet ki kell venni a piaci versenyszfériből és azt vagonérdelkeségű alapon kell végezni, vagy

ki kell alakítani az állami tulajdonú erdők végleges (új) kezelési rendjét, meg kell őrizni az állami erdők és általában az erdőterületek egységét.

Az erdőszert igazgatás önállóságát meg kell erősíteni, az erdőfelügyelet hatékonyságát növelni kell. Az erdőgazdálkodást, sajátosságai miatt, államilag támogatni kell, elsősorban az erdő védelme, az erdőtelepítések, az erdőszerkezet-átalakítás, az erdőfeltárás, a közjóléti gázdálkodás és a természetvédelem területén.

Az erdőket egységes egészként kell kezelni a benne folyó valamennyi tevékenységgel együtt. Ennek érdekében az erdei vadgazdálkodást, vadászatot erdei haszonvételeknek kell tekinteni, a nagyvadgazdálkodás erdőszert vonatkozásait az erdőtervényben kell szabályozni és még sorolhatnám azokat a szakmai alapelveket, melyeknek betartása minden erdőszert szakember célja kell, hogy legyen.

Nem osztom a kételkedők és kicsinyhitűek véleményét, hogy a gazdasági, politikai kényszer hatására engedni kell szakmai alapelveinkből. Állítom, ha nem ezt a körömszakadtáig erdőt és szakmát védő politikát folytatta volna az Egyesület az elmúlt négy évben, erdeink zömét átgondolatlanul már rég szétprivatizálták volna – többek között – a kárpótlási folyamat során. Ne felejtsük, hogy egyéni érdekek, a saját pecsenyéjüket sütők még mindig ott leselkednek a társadalom vagyona mellett, és mindent elkövetnek azok érdekében auli megszerzéséért. Elég, ha csak a Lupis és Confides brókerház elmúlt év őszi és a meg-megújuló próbálkozásaira utalok. Legkérlebb esetben a köztudottan kiváló adottságokkal rendelkező balatonfelvidéki és somogyi teljes erdőgazdaságokat akarták megszerezni.

Mindig következetesen és határozottan kellett véleményt alkotni a parlamenti jogalkotás során számtalan, bennünket érintő törvénytervezet kapcsán (vadászati törvénytervezet, Erdészeti Alap – Vadászati Alap stb.).

Az elmúlt négy év következetes szakmai lobbizása (melyben ráadásul kezdetben még járatlanok is voltunk) során meg kellett tanulni sok mindent, és erőfeszítéseink nem voltak hiábavalók. Ma már sok helyen kivívtuk az elismerést és meghatározó szakmai tényezőként tartják számon az Egyesületet. Ezeknek a küzdelmeknek a történetét az előző három év fűtőkári beszámolóji részletesen tartalmazzák.

Annak ellenére, hogy a szakterület megítélésem szerint az új kincstári törvény, erdőtervény és vadászati törvény meghozataláig még sok veszély fenyegeti, alapvető célkitűzéseink nem szenvedtek helyrehozhatatlan károkat és az adott körülmények között ezt nagy eredménynek kell tekinteni. Mind ez ideig sikerült a természetszerű erdők döntő hányadát képező állami erdők egységét többé-kevésbé megőrizni. A kárpótlás által érintett erdőterületek privatizációjával eddig nem szenvedett jóvátehetően kárt az állami, kincstári erdővagyon. Sajnos fel kell hívnom a figyelmet itt arra a veszélyre is, hogy a korábban többé-kevésbé egységesnek tekinthető szakközönség is egyre inkább megosztottá és megosztottává válik, elsősorban az egyéni és csoportérdekek különbözősége miatt (erdőgazdálkodók, erdőfelügyelők, erdőtervezők, magánerdő-tulajdonosok stb.). Gondolok itt például az erdőgazdasági részvénytársaságok megalakulásával jelentkező igen nagy arányúvá vált jövedelemkülönbségekre és az ezzel párosuló újszerű elvárásokra. Remélem, hogy tagtársaink olyan szilárd erkölcsi és szak-

mai alapokon állnak, hogy a magas jövedelmek sem tántorítják el őket a szakmai érdekek következetes képviselésétől.

A potenciálisan 700 ezer hektárt kitevő új magánerdő-területeken remény van – a sajnos nagyon késve meghozott – erdőbirtokossági törvény betartásával a szakszerű magánerdő-gazdálkodás beindítására. Természetesen nem lehetünk elégedettek az elért eredményekkel. A kellő törvényi szabályozás hiányában (kincstári, erdő- és vadászati, valamint a természetvédelmi törvény) a szakterület átalakulása lassan és rosszul szabályozottan halad. A nemzetgazdaság nehéz helyzetében külső költségvetési segítségre nemigen, vagy csak kismértékben számíthatunk. Az átalakulási folyamatok viszonylagos rendezetlensége miatt csak sokkal önzetlenebb, etikusabb szakmai munkával lehet komoly eredményeket elérni. Félre kell tenni az egyéni és csoportérdekeket a fő stratégiai célok (tulajdonviszonyok végleges rendezése, államerdőszet, erdőtörvény stb.) elérése érdekében. Számolni kell azzal, hogy ha bármilyen egyéni vagy csoportérdek miatt megoszlik a szakmai közvélemény, mindig lesznek szakmán kívüli külső erők (haszonlesők), akik ezt kihasználják saját érdeklükben és állapnák a szakma feje felett, érhetetlen károkat okozva döntéseikkel a magyar erdőnek.

Az elmúlt négy évben az egyesületi élet fő kérdése az erdészeti ágazat gazdasági, szerkezeti átalakulása volt. Az Egyesület ebben az átalakulásban megpróbálta az alapszabály szellemében kivenni a részét. Ítélt meg majd az utókor és a tagság, hogy milyen eredménnyel. Valószínű, hogy az elkövetkező időszakra is – legalábbis a végleges tulajdon-szerkezet kialakulásáig és a törvényi szabályozások megtörténtéig – újra ez marad továbbra is az Egyesület fő feladata.

Kedves kollégák! Egy négyéves ciklus után is kell továbbmenni a szót szólnom – ha szükséges – az egyesületi élet néhány közérdeklődésre számot tartó általános kérdéséről.

1. Az egyesületi szervezet és taglétszám alakulása

Az elmúlt év során nőtt a helyi csoportok száma, Gödöllőn ez év március 1-jén alakult újra helyi csoport. Reméljük, működése a korábbi hagyományoknak megfelelően eredményes lesz. A 36 helyi csoporton kívül az egyesületi szakmai munka 16 szakosztályban folyik. A korábbi taglétszámcsokkenés gyakorlatilag megállt. A korábbi évek nagyarányú taglétszámcsokkenése már tavaly mérséklődött. Jelenleg létszámunk 4512 fő. Remélem, hogy eljut a fordulópont és a jövő évtől újra emelkedni fog egyesületi taglétszámunk. Erre az új magánerdő-tulajdonosok belépésével minden reális reményünk megvan.

Az Egyesület nehéz anyagi helyzete ellenére is az elmúlt négy év során folyamatosan sikerült javítani az egyesületi központ technikai felszereltségén (számítógép, telefonok, frógép, másológép, telefax stb. beszerléssel). Mindez jelentősen segítette, könnyítette az adminisztráció helyzetét, munkáját.

2. A helyi csoportok és szakosztályok életéről – lehetőség szerint – folyamatosan tájékoztatást adunk a szaklapok hasábjain. Természetesen ez mindig csak olyan mértékig történhet meg, amilyen mértékben erről tájékoztatást kapunk tagságunktól. Ezért kérem az új helyi csoport- és szakosztály-titkárokat, akik az egyesületi élet motorjai, hogy igyekezzenek minden rendezvényükről, megmozdulásükről érdemi tájékoztatásokat eljuttatni a szerkesztőséghez.

3. Néhány szó egyesületünk külkapcsolatairól

Az Egyesület korábban is hagyományosan jó külkapcsolatai tovább javultak. Az Egyesülethez beutazó külföldi szakemberek száma 1990-ben 168 fő, 1991-ben 151 fő, 1992-ben 214 fő, 1993-ban 175 fő (+ 600 fő erdész stielő, aki a 25. Erdész Si Európa Bajnokságon vett részt) és 1994-ben eddig 85 fő, várható még 97 fő.

Az Egyesület segítségével kiutazó szakemberek száma is folyamatosan évről évre nőtt. 1990-ben 10, 1991-ben 13, 1992-ben 98, 1993-ban 101 és 1994-ben ez ideig 126 tagtársunk utazott külföldre. A német, és ezen belül a bajor egyesülettel a kapcsolatunk igen jó. De jó a kapcsolatunk az osztrák, a holland, a svéd, a norvég erdészeti egyesületekkel is. Kapcsolatot tartunk a török és görög egyesületekkel is. A román erdészeti egyesülettel is megtörtént az első levélváltás, a kapcsolatfelvétel. Egyesületünk tagja az „Európai Erdészek Szövetségé”-nek, a természetismereti erdőgazdálkodás érdekeit képviselő „Pro Silva” szervezetnek és az „Európai Természeti és Nemzeti Parkok Szövetségé”-nek is.

Kedves Kollégák! Négyéves időszak végéhez érkezünk. Körülményeim alakulása miatt sajnos nem vállalhattam tisztségviselőként a megmértetést egy új választási időszakra is. Úgy érzem, hogy a közgyűlés nyilvánossága előtt ezért értékelhetem az elnökség tevékenységét és ezen belül a saját tevékenységemet is. Elmondhatom – bár azt hiszem, ezt úgyis sokan tudják –, hogy az elmúlt négy év embert próbáló időszak volt nemcsak a szakterület részére, hanem az elnökség tagjai részére is. Az elnökség lehetőségei szerint helytállt, gyakorlatilag egy személyi változással (a főtitkárhelyettes) végigküzdötte a szakterület érdekében az elmúlt négy évet. Meg kell mondani, hogy voltak időszakok, amikor az elnökség több tagja saját egyéni egzisztenciáját sem kímélve és feltéve, személyesen és önzetlenül harcolt a magyar erdőért. Ezért a tevékenységünkért, mint ahogy megválasztásunk után megfogadtuk, semmilyen pénzbeli juttatást fel nem vettünk, kivéve a fizetett szerkesztőbizottsági elnököt. Meggyőződésem, hogy ezt a munkát igazán eredményesen csak tisztá erkölcsi alapon, önzetlenül, etikusán lehet végezni.

Végezetül ezúton szeretnék mindazoknak köszönetet mondani, akik az elmúlt négy év során tanácsaikkal, írásokkal, baráti biztatásokkal segítettek főtitkári munkámat. Sokan voltak, akik kiállásukkal, szakmásmunkájukkal vitték előre az Egyesületet, a magyar erdő ügyét és segítették az egyesületi és hivatali munkámat is.

Külön szeretnék köszönetet mondani az egyesület fizetett alkalmazottjainak, elsősorban dr. Marjai Zoltánné ügyvezető titkárnak, aki igen sok terhet vett le rólam és megbízható segítségére mindig lehetett számítani.

Köszönöm az Egyesület minden tagjának, a választmányának, a tisztségviselőnek és az elnökség tagjainak is a négy éves együttműködést, melynek végén azt hiszem mindnyájan elmondhatjuk: „jó mulatság, térfimunka volt”.

Az új leendő elnökség munkájához pedig az elkövetkezendő, korántsem könnyű évekre kívánok hitet és erőt.

Ezeknek a gondolatoknak a jegyében kérem a beszámoló elfogadását.

Údv az erdésznek:

Barátossy Gábor
főtitkár

Ellenőrző bizottsági beszámoló

Tisztelt Vezetőségválasztó Közgyűlés, kedves Tagtársak!

Ez az első teljes ciklus, amelyben az Egyesület elnökségében mint EB-elnök dolgozom. Ez az a ciklus, amelyben az új alapszabály szerint az EB elnökének nincs szavazati joga az elnökségben és az EB tagjait nem a közgyűlés, hanem a választott elnök javaslata alapján az OEE Választmány választotta meg.

Az ilyen feltételekkel dolgozó EB jelentését nyújtom át most Önöknek az elmúlt 4 évről.

Erről az időszakról általában az állapítható meg, hogy az Egyesületben csökkent a helyi tevékenység szerepe és súlya, az elnökség erre való odafigyelése is, és helyette első sorban országos méretű szakmai kérdésekkel való foglalkozás volt a meghatározó.

Nézzük röviden az egyes évek jelentéseinek főbb megállapításait.

1991 – A nagy viták miatt az egymás nézetei iránti nagyobb megértést kértük.

- Megállapítottuk, hogy a tagság bízik az Egyesületben és sokat vár tőle.
- Az Egyesület anyagi helyzete jó a jogi tagvállalatok fokozott befizetési és a vállalkozási bevételek növekedése eredményeképp.

1992 – Az erdészeti politikában érvényesítendő egyesületi véleményhez erdészeti politikával foglalkozó bizottság létrehozása történik, de a bizottság folyamatos tevékenysége elmarad.

- A társadalom felé nyitást szorgalmazunk, hangsúlyozva, hogy erősíteni kell a külső kapcsolatokat.
- Megállapítottuk, hogy az Erdészeti Lapok átalakítása jól sikerült.
- Az anyagi helyzet jó.
- A tagságban nagyobb az Egyesülettel szembeni várakozás, mint amit a vezetés teljesíteni tud.

1993 – Az adminisztratív rend javult.

- A határozatok rögzítésre és végrehajtásra kerülnek.
- Az új erdőtulajdonosokkal nem foglalkozik kellően az Egyesület.
- A tagnyilvántartások rendezése elkezdődik.
- Az Erdészeti Lapok költsége erősen növekszik.
- A kiadások meghaladják a várható bevételeket, a veszteséget a tartalékokból kell fizetni.

– Továbbra is fontosnak látszott a különböző vélemények tisztelgetésére felhívni a figyelmet.

1994 – Az anyagi helyzet tovább romlik, bár a felhalmozott tartalékok még fedezni tudják a várható veszteséget.

A részletes számokat az alábbiakban olvashatják.

BEVÉTELEK:

	1993 terv	1993 tény	1994 terv
Egyéni tagdíj	2100	2241	2200
Jogi tagdíj	3000	3785	5114
Tanulmányutak tiszta bevétele	2660	1335	625
Kamatbevételek	1500	826	800
Egyéb	200	1351	611
ÖSSZESEN:	9460	9538	9350

KIADÁSOK:

Bér + Járulék	1826	1742	2286
MTE SZ szolg. + tagdíj	1475	1564	1536
Belföldi kiküldetés	431	393	370
Külföldi kiküldetés	250	577	450
Erdészeti Lapok	5248	4405	6846
(Megbízási díjak + TB, Társ. jutalom, tiszt. díj)			
Egyebek	2230	2368	2665
ÖSSZESEN	11460	11049	14153
VESZTESÉG	-2000	-1511	-4803

A várható veszteség alapján látható, hogy valamit tenni kell, ezért az Erdészeti Lapok előfizetéses lappá való alakítását támogatjuk.

Az Egyesület adminisztratív rendje tovább javult, noha a tagdíj-nyilvántartások még mindig hiányosak. Ezúton is kérem a helyi csoportok titkárait, gazdasági felelőseit, hogy a titkárság kérésének megfelelő adatokat szolgáltatassák.

Tisztelt Taggyűlés! Az Ellenőrző Bizottságnak az elmúlt négy évben nem kellett fegyelmi vagy etikai ügygel foglalkozni. Az Egyesület az Alapszabály szerint működött, betöltötte az általa vállalt szerepet és végezte feladatát.

Tömegköszönöm az EB valamennyi tagja nevében az eddigi bizalmat és a munkánk végzéséhez nyújtott segítséget.

Engedjék meg, hogy néhány gondolatot a most megválasztandó új vezetőség figyelmébe ajánljak:

- Helyezzenek nagy súlyt a helyi csoportok munkájára.
- Adjanak mozgásteret a bizottságokon keresztül a tagság minél szélesebb rétegei véleményének meghallgatására.
- Segítsék elő a különböző vélemények megjelenését, megértését.
- Támogassák a véleményütközések alapján kialakuló konszenzusos megoldásokat.
- Fordítsanak nagy figyelmet az új erdőtulajdonosokra, bevonva őket az egyesületi életbe.

Mindezekhez kívánok a megválasztandó új vezetőségnek kitartást, sok erőt és egymás iránti megértést.

Köszönöm a figyelmet.

Dr. Anda István
elnök

ELNÖK

Aki hozzá akar szólni, jelentkezzen *Mizik Andrásnál* vagy *Wisnovszky Károlynál*.

CSONTOS ISTVÁN, a Kisalföldi EFAG

Rt. vezérigazgatója

Tisztelt Közgyűlés! Engedjék meg, hogy az erdő és a vadgazdálkodás kapcsolata körül kialakult néhány fonákságra hívjam fel a figyelmet, mely szemlélteti az Egyesület által folytatott harcot.

Bátorkodom ezt tenni azért, mert egy éve Kaposváron a miniszter úr erdész egyenruhában az elnöki asztaltól biztosított bennünket támogatásáról.

Gazdaságunk komolyan vette, hogy a rábízott állami vagyont a jó gazda gondosságával kezeli, a legnagyobb hatásokkal hasznosítja.

Ez ügyben a miniszter úrhoz fordultunk, aki az üzemi kezelésre vonatkozó elképzelésünket visszautasította, a kiírt pályázattal pedig szerény véleményünk szerint a demokrácia, a piac alapelveivel ellentétes feltételrendszert határozott meg. Az egész folyamat során az alkalmazott időhúzó taktika mellett a segítség legapróbb jeleit sem sikerült felismerni. Ennek ellenére a kiírt öt pályázat során a bérelti díjat 7-

ről 22 millióra sikerült emelnünk úgy, hogy a bérlők a vadgazdálkodás minden terhéért vállalták.

A pályázat során egy sajnálatos formai hibát, amit a kiíró követelt el, a miniszter úr azonnal megtorolta, és belkényesített bennünket egy anyagilag és erkölcsileg kilátástalan perbe.

Ilyen megítéltetés mellett meglehetősen keserű az erdőben, az erdővel dolgozók szájaíze. Ezért nagy örömmel olvastuk a jelenlegi kormánypártok szakmánkra vonatkozó elképzelését, és kíváncsian várjuk, hogy mi valósul meg belőle.

Az előbb vázolt harchoz egyedül az Egyesület elnöksége adott segítséget, végigkövetve küzdelmünket.

E helyről szeretnék mindazért köszönetet mondani, abban a reményben, hogy az új elnökség is hasonlóan jár el.

ELNÖK

Kérem a küldötteket, hogy szavazzanak. Elfogadják-e a főtitkári beszámolót?

A küldöttek 1 fő tartózkodásai elfogadták a beszámolót.

Az ellenőrző bizottság jelentését egyhangúlag jóváhagyták.

Alapszabály-módosítás

KERTÉSZ JÓZSEF ismerteti az alapszabály módosításának pontjait.

Tisztelt Választmányi Tagtársunk! Az OEE Elnöksége – az 1993. december 3-i választmányi határozat alapján – a megváltozott körülményekhez igazodó egyesületi választások érdekében alapszabály módosító indítványt terjeszt elfogadásra a választmány elé.

Javasolt módosítások

12.§ bővítlene: és a Szeniorok Tanácsa.

16.§ megváltozna: (1) A választmány tagjai közvetlen választás, illetve választott tisztségük alapján nyerik el megbízásukat.

(2) Tisztségük alapján tagjai a választmányának:

a/ az elnökség tagjai

b/ helyi csoporttitkárok

c/ szakosztályok, illetve szakosztály jogállású tanácsok (Pártoló Tagok Tanácsa, Szeniorok Tanácsa) választott vezetője (1 fő).

3/ A választmány kiegészül a 100 fő taglétszám feletti helyi csoport 1 fő választott képviselőjével.

19.§ (1) Az elnökség összetétele

– az elnök

– az alelnökök

– a főtitkár

– a főtitkárhelyettes és

– hat elnökségi tag

– az Egyesület szakfolyóiratának szerkesztő bizottsági elnöke

– hivatalból tanácskozási joggal az Ellenőrző Bizottság elnöke és az ügyvezető titkár.

(2) A hat funkció nélküli elnökségi tag kiemelt feladata térsége egyesületi munkájának összehangolása.

(3) Az elnökség tagjait tisztségek szerint az Egyesület rendes tagjai közül a küldöttközgyűlés választja meg titkos szavazással, egyszerű szótöbbséggel, négy évi időtartamra. A választhatóság feltételeit az alapszabály külön szabályozza.

(4) Az elnökség feladata az egyesületi munka operatív irányítása.

22.§ (4) módosulna: az Egyesületnek 3 alelnöke van:

– az általános alelnök

– a technikus alelnök

– a magánerdő-gazdálkodást képviselő alelnök

(7) megszűnne.

33.§ megváltozna előtte az alcím is: Az Egyesület tanácsadó szervei.

Új szöveg: A Pártoló Tagok Tanácsa és a Szeniorok Tanácsa az egyesület – szakosztály jogállású – tanácsadó szervei.

A javasolt módosítások indoklása

– A szeniorok aktív működő tanácsának jogállását kívánjuk alapszabályban biztosítani (12.§, 33.§).

– A hatékony működés érdekében a választmány létszámát célszerű csökkenteni (16.§).

– Az elnökség célravezetőbb munkája érdekében javasoljuk létszámát kibővíteni úgy, hogy az ország erdőgazdálkodásában minél teljesebb körű képvisellete valósulhasson meg (19.§).

– A tulajdonviszonyok változása indokoltá teszi az Egyesületen belül a magánérdő-gazdálkodás súlyozott képviselését.

A technikus alelnök választása az eddig kialakult – indokolt – hagyomány alapszabályi rögzítése (22.§).

A közgyűlés a módosítást jóváhagyta.

Ezután az alelnök ismertette az Erdészeti Lapok áremelésével kapcsolatos elképzelést. Egy észrevétel érkezett a tervezett tagdíj módosításához.

Javaslat a tervezett tagdíjmódosításhoz

Az OEE Szeniorok Tanácsa évek óta munkálkodik nehéz sorbanlévő nyugdíjas tagtársaink anyagi körülményeinek javításán. Egyesületünkől szép gesztus lenne – az új tagdíjmódosítási javaslat elfogadása esetén –, ha tagdíjfizető, nehéz helyzetű nyugdíjas tagtársaink – igénylésük estén – ingyen juthatnának az Erdészeti Lapokhoz.

Az ingyenesség bizonyos jövedelemszint alatt járhatna.

Ezen összefüggések megállapítására a Seniorok Tanácsát javaslom felkérni.

Bízom benne, hogy nem e gesztus veszélyeztetné egyesületünk anyagi helyzetét.

Kérem a javaslat küldöttgyűlés, közgyűlés elé terjesztését.

Garamszegi István
egri HCS titkár

ELNÖK

Az Erdészeti Lapok szerepe és hatása

A forma- és tartalomváltás összességében pozitív hatású volt, de a jövőben még nagyobb szerepet kell vállalnia a lapnak az Egyesület életében. Ezért kell az anyagi bázis megroppanása ellenére is mindent elkövetnünk a fenntartásáért, fejlesztéséért. Reméljük, hogy tagjaink vállalnak érte némi anyagi terheket és egyéb úton is támogatják majd a lapot.

(Miközben a lapáremelést részletezte az elnök, egy heves szélvihar vérszenen megdöntötte a sátrat.)

Javaslat az új tagdíjra és lapelőfizetésre

Minden tag, aki igényli az Erdészeti Lapokat, a lapért és az egyesületi tagságért 100 Ft/hó díjat fizet.

Aki nem igényli az Erdészeti Lapokat	
aktív dolgozók	50 Ft/hó
diákok és nyugdíjasok	15 Ft/hó

tagdíjat fizetnek.

A küldöttek 9 ellenszavattal és 4 tartózkodással elfogadták a javaslatot.

Az új díjtételek 1995. január 1-től lesznek érvényesek. Az ezzel kapcsolatos részletekről a lap októberi számában ad az elnök tájékoztatást.

IFJ. DR. SOLYMOS REZSŐ, a választási bizottság elnöke

ismertette a választási bizottság által alkotott választási szabályzatot, tekintettel arra, hogy az alapszabály erre részletesen nem tér ki.

Az OEE Alapszabálya 13.§-a (5) bek. b/ pontja szerint a tisztségviselők egyszeri szótöbbséggel választhatók, a szavazás titkos. Az országos tisztújító közgyűlést megelőzte a helyi csoportok és szakosztályok tisztújító közgyűlése. Itt tetek javaslatot a tisztségviselőkre.

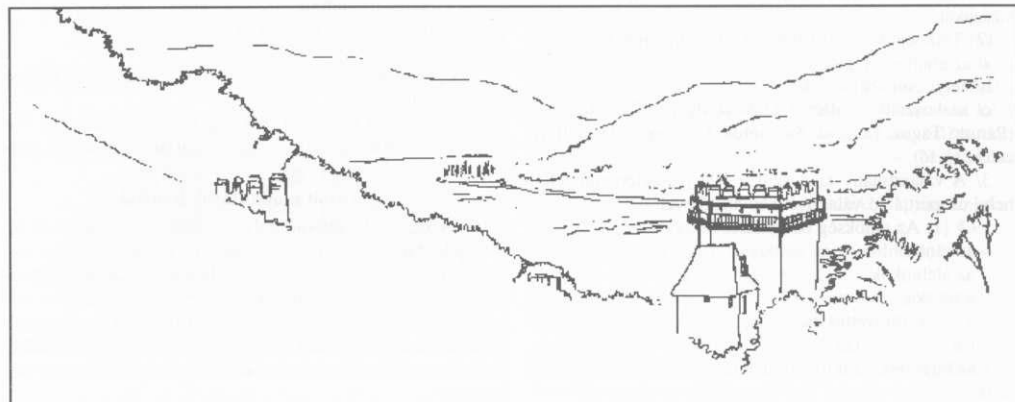
A jelöltek frásban kérdeztük meg, hogy vállallják-e a jelölést. Azok kerültek fel a szavazólistára, akik elfogadták a jelöltséget. Ezt a küldöttek a jelöltek életrajzával kiegészítve megkapták.

Az Alapszabály 9.§ (1) bek. szerint az egyesületi tagok közül bárki javaslatot tehet a jelöltlista kibővítésére.

Új jelölt listára kerülésének feltételei: a közgyűlésen résztvevő egyesületi tagnak javasolni kell az új jelöltet, személyesen itt kell legyen, és nyilatkoznia kell, hogy a jelöltséget elfogadja. Ezután a küldötteknek 50%+1 érvényes szavazattal jóvá kell hagyni. Ezekután az új jelölt felkerül a szavazólapra, és a már ott lévőkkel azonos eséllyel indulhat.

ELNÖK

Az előterjesztést 3 fő tartózkodással a küldöttek elfogadták.

A VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

Ifj. dr. Solymos Rezső, a bizottság elnöke; Nádas József; dr. Szikra Dezső; dr. Varga Szabolcs; Sere Ferenc; Bak Júlia; Farkas László; dr. Szász Tibor; Haják Gyula.

JELÖLTEK:

<i>Tisztség</i>	<i>Név</i>
Elnök	Schmotzer András
Ált. alelnök	Varga Béla
Techn. alelnök	Mészáros Béla
	Répászkó Miklós
	Valentin Károly
Magánérdő alelnök	Nádas József
	Nyúl Bertalan
	Steiner József
Főtitkár	Dr. Szikra Dezső
	Wisnovszky Károly
Főtitkárhelyettes	Csóka Péter
	Dr. Marjai Zoltánné
	Dr. Ott János
Ellenőrző Biz. elnök	Dr. Anda István
	Kolozsvári Ákos
	Dr. Ott János
Szerkesztőbiz. elnök	Dr. Oroszi Sándor
	Pápai Gábor
Győr-Ménfő-Sopron, Vas, Zala és Veszprém megye régio képviselő	Schrödl László
Baranya, Somogy és Tolna megye régio képviselő	Szönyi János
Pest, Fejér, Komárom-Esztergom, Budapest régio képviselő	Dr. Czernyi Károly
	Fritsch Ottó
	Dr. Szikra Dezső
Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar és Szolnok megye régio képviselő	Oláh Tibor
	Dr. Szemerédi Miklós
Nógrád, Heves és Borsod-Abaúj-Zemplén megye régio képviselő	Frank László
	Dr. Ott János
Csongrád, Bács-Kiskun és Békés megye régio képviselet	Dr. Gőbölös Antal
	Puskás Lajos

A kecskeméti helyi csoporttól **Tóth Károly** Rakonczay Zoltánt javasolta az általános elnöki listára felvenni.

Rakonczay Zoltán a jelölést elfogadta, kérésre a tagságot, hogy csak azok szavazzanak rá, akik kincstári, államerdőségi és üzemetvezés alapján gazdálkodó, természetvédelmi érdekekkel figyelembe vevő szemléletű alelnöki akarnak a pozson látni.

A küldöttek Rakonczay Zoltánt 8 ellenszavazattal és 6 tartózkodással felvették a listára.

A Nógrád, Heves és Borsod-Abaúj-Zemplén megye régiójának képviseletére **Kondor Endre Haraszi Gyulát** javasolta a listára felvenni. **Haraszi Gyula** a jelöltséget elfogadta azzal a megjegyzéssel, hogy ő is kincstári szemlélettel fog megválasztása esetén az elnökségben ténykedni.

A küldöttek 1 ellenszavazattal és 6 tartózkodással Haraszi Gyulát felvették a listára.

ELNÖK

– Az elnökség létszám bővítésének kezdeményezésére több nyomós oka is volt.

A usztégviselők kifejezetten társadalmi munkában vettek részt és ezután is így fogják végezni tevékenységüket. Célszerűnek látszik a munkaerő-alap bővítése.

Az ügyvezető elnökség stratégiájának java részét a következő években is leköti majd az erdészeti politika formálása és az ágazat érdekeinek magas szintű képviselete. Az új elnökségi tagoktól, a régió képviselőitől első sorban azt várjuk, hogy a konszolidált hétköznapokban a szokásos egyesületi munka töretlen folytatásán munkálkodjanak és határozottan jelenítsék meg az egyes régiók sajátosság problémáit is.

Szünet előtt BOLLA SÁNDOR kért szót

(A nagy vihart kavart felszólalását, melyet időhiány miatt csak részleteiben tudott elmondani – teljes egészében közöljük, abban a reményben, hogy a felszólaló szándéka így világosabbá válik.)

(A vonallal jelölt szövegrész hangzott el.)

Tisztelt Küldöttgyűlés! Hölgyeim és Uraim!

A szervezőktől elfelejtettem megkérdezni, hogy ez a sátor az a sátor-e, mármint a lakitelki, vagy nem. Csak azért hozom ezt szóba, mert *abban* a sátorban az ülésrend *utólag* rendkívül fontossá vált egyesek számára. Mindenesetre ha valakinek itt és most az a titkos feladata, hogy az ülésrend alapján sorsámozzon, szeretném leszögezni, hogy engem illetően ne fárasssa magát, hanem hagyjon ki: ezután sem leszek egyetlenegy pártnak sem a tagja.

Aprópó: párt, illetve pártok. Amikor az egyesület tisztégre jelöltek listájába betekintheztem –nem a mostaniba, ahol már csak azok vannak, akik vállalják, hanem a javasoltak teljes listájába –, rögtön elhatároztam, hogy mint 4 éve, úgy most is nem párt-, illetve pártok-ellenes, hanem párt-, illetve pártok-ejtőernyősei ellenes, meg ÁV.RI.-ejtőernyősök-ellenes, meg a sok tekintetben levitézett FM Erdészeti Hivatal ejtőernyősei ellenes filippikákat fogok döroggni. Tehát óva inteni küldött-társaimat attól, hogy az egyesület elnöksége politikai és/vagy egzisztenciális „menekültek” átmentő menedékhelyévé váljon, válhasson, ha nem vigyáznunk. Tettem volna ezt éppen azért is, mert bár 4 év ilyen jellegű intésem nem volt hatástalan, az akkor legjobbnak gondolt összetételű most leköszönt elnökség nem kis hányada (és nem is ritkán) mintegy politikai szélkakasként jelezte, hogy *szertintük* honnan fúj a politikai szél, amellyel dagasztani célszerű egyesületünk hajójának vitorlát. 1993 nyarán Budapestről Kaposvárra a vándorgyűlésre menet hármán ül-

tünk egy gépkocsiban, és – különféle érzelmi hozzáállással, töltéssel, speciál én morogva – megállapítottuk egybehangozóan, hogy egyre inkább *nem „onnan”* fűj. Aztán 1994 májusa visszaigazolta, hogy tényleg nem „onnan”. Percig sem tagadom, hogy nem vagyok elragadtatva a *veres szegfű*, no meg a *három madár* májusi „aratásától”, „túl-győzésétől”. Ha mátra – egyesületi szempontból – nem is, de arra mindenképpen intő jel, hogy *soha* ne legyen sem az elnökség egésze, sem mértékadó része vagy tisztségviselője egyetlenegy politikai irányzatnak sem a közvetítője az Egyesület felé.

Mi tagadás, attól is tartottam, hogy a jelöltek között ne csak a most friss-muszáj-ejtőernyősök jelennek majd meg, hanem néhány extrém-bolshevik lidérc is előmerészkedik a történelem szemétdombjából vagy szennyvízkanálisából, és egyesületi tisztségre fog ácsingózni. Már-már arra kellett gondolnom vízióimban, hogy egyesítve a két Zrínyi Miklós-ról közismerteket: itt majd „kírohanásokat” kell intéznem „a vörös áfium ellen való orvosság” ügyében. Hála Istennek, erre semmi szükség nincsen: ha az eredeti jelöltlistán egyetlen gyanús név akad is, ezen a véglegesen már nem szerepel. De ugyanígy hála Istennek azért is, hogy az elmúlt 4 év politikailag féltuttatót, és most várhatóan, vagy máris lapát-ra kerülő káder-ejtőernyősei is töröltették magukat a végleges jelölt-névsorból.

Csak a jelölés elhárítása, tehát *formai* hasonlóság miatt ez az a pont, ahol meg kell köszönnöm mindazoknak a megtisztelő bizalmát, akik valamely tisztség kapcsán rám gondoltak. Helyzetem azonban részben ugyanaz, mint 4 éve, részben még problematikusabb. Ami változatlan, az a „kifélé”-re vonatkozik: tárgyalási szinten egyetlen világnyelvet sem beszélek. Ami a „befelé”, de ez is fronttharc a javából, tehát „kifélé” is irányul: a Duna szigetközi szakaszának elrablása, elorzása kapcsán tagja voltam és vagyok a hágai párt előkészítő szakbizottságnak éppúgy, mint a kétoldali tárgyalásoknak előkészítő akadémiái és minisztériumi bizottságoknak is, emellett hihetetlenül sok a szakhatósági műnúp a Szigetköz ökológiai szükséghelyzetéből adódó (pl. vízpótlási stb.) „frontokon” is: ez nem hengecs akar lenni, hanem érdemi válasz mindazoknak, akik a jelölés révén megüsztelek bizalmukkal. Mégegyszer köszönöm nekik!

Rész-összefoglalva: a végleges jelölt-listán ejtőernyősvessző sem jobbról, sem balról, sem sehonnan nincs. Egyesületi életünk egyik pozitív, az egészséges demokratikus belső viszonyok megerősödését jelző tünetnek tekintem ezt. Itt és most: marad a pártatlan – és ez alatt én minden esetben feltétlenül pártok felett is értek –, tehát a pártatlan mérlegelés.

Az *öregebbik Karinthy „Így írtek ti” kötetcíme analógiájára: helyi csoportom felhatalmazásával „így mérlegelek én”*:

Helyi csoportunk

tisztújító közgyűlésén egyetlen tisztséget „nevesítettünk” az egyesületi elnökségben: általános alelnökként *Varga Béla*. Tetük ezt formailag azért is, mert Galyatetőn a titkári értekezleten valamennyi elnökségi (most leköszönt) tag – Kertész Józsefet kivéve – úgy nyilatkozott, hogy jelölése esetén vállal elnökségi tisztséget, de hogy mit igen vagy mit

nem, arról nem egészen egyértelműek voltak a nyilatkozatok. Varga Béla azonban az elmúlt 4 évben az egyesület teljes tevékenysége szempontjából *csúcsteljesítményt* nyújtott, és ez az egész szakma szempontjából is így értendő, tehát nemcsak egy-egy szakosztály vagy egy-egy tulajdonosi szektor, vagy egy-egy égető téma (pl. vadgazdálkodás, vadászat) szempontjából. Azaz legalább(!) általános alelnökként szeretnénk látni ezután is, kívánva, hogy a Jóisten adjon neki a megelőzőkhez hasonló testi és lelki erőt, szellemi bölcsességet.

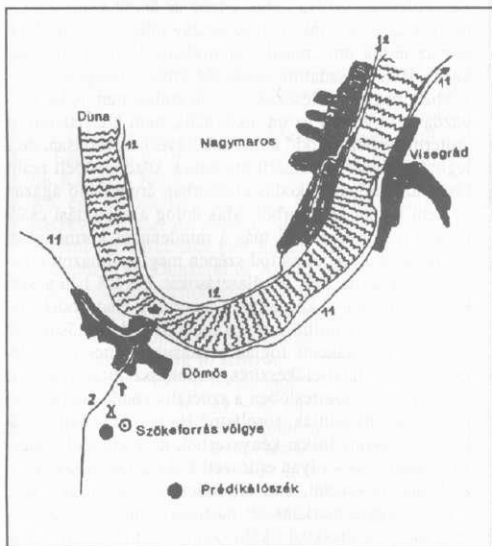
Az **elnökjelöltnek** a listán nincs vetélytársa. Évfolyamtársi elfoglaltságomon felülemelkedve az elmúlt 4 évre neki én „csak” 4-es osztályzatot adok. Mégpedig elsősorban azért, hogy sok volt az egyesület élén is, a helyi csoportoknál is a termelődővetkezeti erdőgazdálkodás szükséges átalakulásával és a magánerdő-gazdálkodás beindulásával kapcsolatos törvázás, a „politikai meteorológiai jelentés szeljárásához” igazodás, az iránymutatás elégtelensége; és ebben az egyesület elnökének nyilvánvalóan rész-felelőssége van, illetve volt. A 4-es kalkulus azonban szóban kimondva annyit tesz, hogy „jó” ez az osztályzat. Remélem, újraválasztása esetén megcélozza a „jeles”-t. Ehhez „semmi más” nem kell, mint a tisztségviselési 4 éves ciklus legelejtől a legvégéig következetes, a meghatározottabbban pártok feletti ágazatpolitikusság: kizárólag a szakma, az erdő és az erdőgazdálkodás képviselője, a racionalitás határain belüli konfliktusok, illetve a tisztesség határain belüli kompromisszumok vállalásának felelősségével együtt; az elnökség többi tagja számára is ugyanezt a munkastílust és morált megszabva. És szövetségek keresése, szövetségek kötése az eddigieknél sokkal szélesebb horizonton, és állandóan együttműködve, egyeztetve: nyitni és rendszeresen együttműködni az ökológiai hivatalos és társadalmi szervezetekkel, mozgalmakkal; nyitni és rendszeresen együttműködni a hozzánk legközelebbi nemzetgazdasági ágazat, az agrárágazat hivatalos és érdekképviseleti szervezeteivel, mozgalmival. Mert meglehet, hogy maga a Jóisten is igazából érdesz, de itt a földön és ebben az országban csak régi önánításunk, hogy erdesz-globusz van: saját szakmai céljaink eléréséhez is kevesen vagyunk, azokhoz is szövetségesek és zöld egység kell! A zöld egység azonban nem túrcimeltn, toporzékoló magatartás és megfélemlíbezhethetetlenek, tévedhetetlenek hitt kijelentések, kinyilatkoztatások útján valósítható meg, vagy egymásra mutogatásokkal. Az együttműködés, szövetségkötés feltétele az, hogy előre megismerjük, meg tanuljuk a választott partner szakmai ismeretanyagát, értékrendjét, érvrendszerét. És merjünk etikus kompromisszumokat kötni, de soha nem az erdő kárára, hanem – esetleg, ha kell – a profit „kárára”, szolid csökkenésére.

Hogy a szövetségkötési kezdeményezésünkben milyen siker-ráta várható, ha jól felkészülünk? Az Újszövetségben a magvetőről szóló példázat szerint csak minden 4. elvetett magból lett kaszára beérett kalász, tehát termés. Ha minden választási ciklusban 25%-kal növelni tudjuk a megbízható, tartós szövetségeseink számát, ezzel szakmai érdekeink elismertetését, súlyát, az ágazat megbecsülését, akkor azt hiszem, mi is nagyon elégedettek lehetünk. Schmotzer Andrásról azt várom, hogy a szövetségkötéseknek biblikus nyelven szólva a sója és kovása, mai megközelítésünkben a motorja legyen.

Főtitkár-jelöltek

Szakra Dezső jelenleg az egyik természetvédelmi szervezetben igazgatóhelyettes: ez a „hovatartozása” majdnem esélytelenül teszi. Sódor Márton kollégánk az Erdészeti Lapok idei július-augusztusi számában olyan plasztikusan írta le az ezzel kapcsolatos „közállapotainkat”, hogy ahhoz nincs mit hozzátenni. Hol van ma még a legtöbb erdőgazda attól, hogy az erdei cikláment vagy a kerecsensólymot vagy a barlangból előbukkanó vidám patakot legalább ugyanolyan értéknek tartsa, mint a lemezipari rönköt?! Hiszen két évtizede szakágazatában „felülről” csak azt hallja, és abban teszik érdekeltté, hogy mindennek a nyereség, a profit. A virágillatnak, a madárénekeknek, a vészcsobogásnak nincs – remélem, ma és csak még ma nincs – közvetlen ágazati haszna: az erdőgazda elmorfolja ugyan az erdők hármasként funkciójáról tanult leckéit, de percek múlva már a közvetlen haszonelvűségen kell törnie a fejét, mert abból él, csakis abból. „Majd ha lesznek szabályozók – tehát érdekelttség – arra a bizonyos másik két funkcióra”, mondja. És mit is mondhatna mást, tudathasadás nélkül?

Persze az érem vice versá-já, tehát a természetvédelmi „vonal” is – tisztelet a törpe minoritás-kivételnek – olyan, amilyen; beleértve az ott tevékenykedő erdész-kollégák szomorúan magas hányadát is (az általam még belátható magasságokig). Ha azt hallják, hogy „közgazdasági racionalitás”, akkor általában két táborra oszlanak: az egyik azt nem érti, mi az, hogy közgazdasági, a másik meg azt nem, hogy mi az a racionalitás. Hogy néhány kivételes fejben, így a tízéves is kedves Szakra Dezső, szép dominóként összeilleszthető ökológia és ökonómia, attól még a valóságos világ – a szabályozók, a jogszabályok stb. – nem ilyen harmonizáló. Csoda fog esni (eső helyett), ha az derül ki, hogy a ma szinte kizárólag ökonómiaira kényszerített erdőgazdánk már ma egy hivatásszerűen ökológust választanának főtitkárnak.

Wisnovszky Károly. 4 éve szinte senkinek sem tetszett, amikor azt jósltam akkori kortesbeszédemben, hogy nem jó az együletnek, ha az elnöke is, a főtitkára is egzisztenciálisan, tehát közvetlenül, ha úgy tetszik: rövid póránz függ az FM-től. 2 év sem kellett hozzá, hogy az elnökségi tagok egyike-másika négyzemműt megsgúja, hogy a jóslattal „ördögöm volt”. A most választandó (új-raválasztandó) elnökünk a még néhány hétig létező ÁV Rt. személyzeti hatáskörében van (a megnevezett szervezet szerintem a szakma szempontjából még az FM-nél is rémesebb, abszolúte profitorientált funkciójú „akármí”); Karcsi barátom, te pedig pár hónapja közvetlen FM-dolgozó lettél. (Előtte az FM-ERSZ azért nem annyira rövid póráz volt). Nem tudom elképzelni, hogyan oldod meg, ha – volt rá példa az elmúlt 4 évben, nem is egy! – az ágazatunk, a szakmánk, és így az érdekeinket képviselő egyesületünk mást akar kiharcolni, mint amit az FM „őhaj”, netán ki is hirdet. Ha OEE-oldalon szólsz, az állásoddal jászol; ha az OEE ellen szólsz, méltatlanná válsz a főtitkárságra. Ha hallgatsz, ez ugyan személyes egzisztenciális gondot nem okoz, de mi az „OEE-frontból” nélkülözni leszünk kénytelenek egy „főtisztet”, ami gyengíti esélyeinket. Emberi tisztességében és szakemberi kvalitásaidban természetesen feltétlenül megbíznak, ezért rád fogok szavazni. De a fent említett dilemma nem állprobléma: minden politikusszűkeket mond a választások során, és ahogy nyeregbe kerül, objektív kényszerből is nadrágszíjat szorítat. Csak érdekképviseleti szervezeteink – lehetőleg megelőzve, és nem csak bajelhárítva, mint az elmúlt 4 évben! – tehet valami érdemit: mert az erdőre esküdtünk, az tehát nem kerülhet elviselhetetlen helyzetbe semmilyen indokkal! Galyatétőn én felvettem a függetlenített főtitkár-státus kérdését: az ellenvélemények „sok lúd disznót győz” elve csak annyiban érvényesült, hogy „meginogtam” véleményemben. Most mégis újra felajánlom a magam havi egy korszok sörének árát: a tagság létszámával szorozva ezt, fenn tudnánk tartani függetlenített főtitkárt is. Persze most is tisztelni fogom a többségi véleményt, ha erről előbb-utóbb vita lesz.

Magánerdő-alelnök

Helyi csoportunk ugyan írásban is állást foglalt amellett, hogy e tisztséget lehetőleg olyan kolléga lássa el, aki a magánerdő-gazdálkodásban dolgozik, tehát napi tapasztalatai vannak, most mégis – részben az EBT-törvény hiányosságai és más jogi rendezetlenségek láttán, részben elmúlt 4 évi „erdész-jogászi” teljesítménye alapján – Steiner József-re fogok szavazni.

Szerkesztőbizottság elnöke

Nem fogok Oroszi Sándorra szavazni, pedig a világ egyik legrendesebb embere, nagy tudású kutató, és személy szerint is csak hálával tartozom különféle, többrendbeli segítségéért. E „hálátlanságnak” két alapvető oka van: – (egy): a most leköszönő szerkesztőbizottságnak is tagja volt, aztán egyszerűen csak felállt, és az egyesületi tagság kielégítő mélységű tájékoztatását nem tartva kötelességének, vette a kalapját, és elment; azóta a nevével sem engedve felírni a lap szerkesztőbizottsági listájára. Hogy alapos indoka lehetett az ajtóbecsapásra, efelől

semmi kétségem. Tette nyilván erkölcsi indíttatású volt. De ha az embert egy demokráciában demokratikus úton egy tisztségbe kooptálják, akkor vagy kinnal-keszervel végigküzdi a ciklust, vagy legalább tájékoztatja az eredetileg benne megbízókat távozása valós okáról, okairól. Vagyis: természetben következetes, kiszámítható. Lehet egy elhatárolódásnak erkölcsi, pl. tiltakozó célja, de a célt közzé kell tenni, netán vitára bocsátani. (Dr. Oroszi Sándor levélben közölte lemondásának okát a szerkesztői bizottsággal. *Közlésre felhatalmazást nem adott.* – A szerk.) A másik, ami miatt legalábbis most nem fogok Oroszi Sándorra voksolni, kortes-szövegében leírt programjának egy része arról a bizonyos, a lapban dominánsnak számít „maradandóság”-ról. Elég jól emlékszem arra a sokéves harcra, amit elsősorban a tagság 2/3-át kitevő erdésztechnikus-gárda, de a mérnök-gárda nem csekély része is vívott – Keresztési főszerkesztősége idején eredménytelenül, Solymosé alatt egyre eredményesebben – a lapban uralkodó ERTI-publikációk tömekege ellen. Rossz érve Oroszi Sándornak a nyugati, esetleg más magyar egyesületek példája: ott az egyesületi tagság kizárólag vagy zömmel mérnök (ld. itthon pl. a MAE föl sem vesz technikus), és esetleg a lap finanszírozásában is részt vesz az illető tudományos intézet vagy alapítványai. De hogy lapunk újra olyan görög betűs képletekkel megüzdelt cikkektől hemzsegen, amely betűket talán maguk a görögök sem ismertek; vagy olyan speciális matematikai, kémiai vagy egyéb ismeretek legyenek szükségesek egy-egy cikk hozzátvetőleges kapiskálásához, mint jó évtizeddel ezelőtt, az ellen tiltakozom.

A lapunk arra való, hogy olvassák, minden réteg – lehetőleg egyesületi létszámánya szerint – találjon benne magas mércéjű, de azért köz-élvezhető írásokat, híreket, eligazításokat. A „maradandó értékek” most sem hiányoznak: lásd Bartha Dénes dendrológiai közleményeit, amelyek – magyar nyelven – soha és sohol nem voltak eddig olvashatók; persze ilyenek az erdtörténeti vonatkozású cikkek, sőt a nagy öregek memoárijai is; vagy pl. monográfia-rangúnak számított a csertölgyről szóló matematikus szám stb.

Az Erdészeti Lapok azonban nem vállalhatja fel az Erdészeti Kutatások vagy más, megszűnt tudományos periodika szerepét. Szóval, kedves Sándor, sem az ajtóbecsapás, sem a magas szellemi szférákban történő Lap-lebegtetési szándék nem szól a javadra. Nyilvánvaló ezek után, hogy Pápai Gáborra fogok szavazni. Arra a Pápai Gáborra, aki nagyon nehéz ember, aki a – nem éppen túl lelkeségéről híres – szerkesztőbizottságban mini-diktátor, akinek az arányérzékével kell, az ízlésével pedig lehet vitatkozni, de aki – végre! – olvasmányossá, színessé, sokrétűvé tette a lapot, és aki visszajön az ablakon, ha ki-küldték az ajtón: egyszerűen minden tekintetben kiszámítható. És ez manapság az egyik legnagyobb érték, amit főnyomában szólva következetességnek is lehet mondani. És nem is mellesleg: Pápai Gábor általános műveltségének szintje, irodalmi, művészeti és egyéb tájékozottsága nem irigylésre, hanem követésre méltó. Tehát: Pápai Gábor.

Technikus alelnök

Politikailag is csiklandósnak látszó ügy, mert van a „kínálatban”, tehát a jelöltek sorában egy országgyűlési

képviselő úr is, akit mindenféle törvényes védelem illet meg, ha mentelmi jogát ezennel föl nem függeszteném. Lássuk hát sorjában:

Répászy Miklós. Kortos-önéletrajza túl szerény, ahogy ő maga is. Az egyik legkitűnőbb szakember, akit a tsz- és most a magán-erdőgazdálkodási szférában valaha is ismertem. Szakszolgálatra volt a Dunántúlon, bosszú ideje meg az Alföldön. Azonnal kimondja, amit gondol. Nyilvánosan tör mindenkori céljára, aztán... Aztán rendszerint egyedül marad, merthogy az őt meg nem értőket dühbe gurulva őt hagyja faképnél, igaz tudatában ő is becsapja az ajtót, és visszamegy, hogy egyedül harcolja ki, amit elhatározott. Szóval nem egy igazi csapatjátékos, nem igazán ismeri a takta – a tiszteesség takta – kapcsolatát a stratégiai célhoz vezető úttal. Azt hiszem, az elnökség egyetlen üléseit sem tűné végig: valamint bepörögne, és otthagyná a többieket. Leborítékolom, hogy többnyire neki lenne igaza, de nem bírná cőrnával a „dörzsöltebbek” taktikázásait. Sokkal jobb ember annál, hogysem rá szavazzak. „Intézményesség” téve lelki konfliktusait. A több mint 3000 technikus-tag sem nyerne sokat egy olyan – szerintem – nem igazán politikai-alkatú érdekképviselőjével, mint régi harcostársam, Répászy Miklós.

Mészáros Béla. A T. Küldöttközgyűlésnek el kell mondanom előzetes, illetve háttér-információkét, hogy egymás lakmért, lakástelefontját kölcsönözzen frizűk és igénybe is vesszük, ha kell: jó kapcsolatunknak nincs köze képviselőségedhez. Soproni erdésztechnikus-öntudatunk sem szalmaláng, és nincs semmi köze a politikához, sem bármelyikünk pillanatnyi munkaköréhez, beosztásához. Van egy halvány sejtésem, hogy ennek a tisztségnek az esetleges elváltására ki bízható, de most az egyszerű rossz tanácsot adott: a képviselőséged, illetve a szóban forgó egyesületi tisztség összeférhetetlen. Pártod közgazdasági atyamestere, Tardos Márton – a győri és a liberális gazdaságpolitika „filozófiját” alapján is. azt szorgalmazza, képletesen szólva –, hogy még az árvak könnyéből is profitot kell csinálni, mert az ország elhethetlenül. Amikor az erdő őn. „másik két funkcióját”, meg az ezzel kapcsolatos társadalmi elismerés közgazdasági szabályozókban megtestesülésének hiányát emlegettem neki (közgazdasági nyelven az őn. externális, nem közvetlenül az ártermeléshez kötődő költségek ügyét), udvariasan, de a meghatározottabban elhárította ennek közeljövőbeli realitását: az erdőgazdálkodás elsősorban ártermelő ágazat, és nem lóghat ki a sorból. Más dolog a választási csáb-szóvegő a voksokért, és más a mindennapi kormányzási döntéshozatal; tehát pártod szépen megfogalmazott erdészeti programja már a választásokat követő héten sem kérhető számon akkor, amikor az ország eladósodott, tőkészegény, 3/4 millió a munkanélküli – de erdősfítésben való, közmunkakénti foglalkoztatásukra sincs pénz, hiszen ahhoz talaj-előkészítés, munkásszállítás, csemete stb. kellene –, szétteslőben a szociális védőháló, nem értékállóak a nyugdíjak, soroljam? Ha pártod – nyilvánvalóan gazdaságpolitikai kényszerből, de esetleg elvi meggyőződésből is – olyan erdészeti közgazdasági szabályozást akar bevezetni, ami érdemben, hogyan szavazol, főleg az egyre markánsabb pártfegyelem, illetve a frakció-elhagyást diszqualifikáló szankciók tudatában?

Egyébként a vice versa-val is bajom van: Te az Egyesületben csak ágazati, pártok felciti alapon tevékenykedhetnél, nem pedig a pártod napi programjait megvalósítva, akárcsak sugallva is. Hogyan? Tervszerű tudathasadással!

Az összeférhetetlenségben legdöntőbb mégis az időtényező. Neked – zömmel saját költségeden – végig kellene járnod évente a több, mint 3000 erdésztechnikust: „felrendelésük” még ületszinten is képtelenség, és a problémáikat igazán csak otthon, és főleg a főnökeik távollétében fogják feltárni, ami a mai munkandülkülvé válási fenyegetettségükben nem csodálható. Ha azt gondoltad, hogy e tisztséggel „csak” az jár, hogy néha elmész egy-egy helyi csoport rendezvényére, és felülész a tribünre, esetleg előadsz, és a szünetben pár szót váltasz a kollégákkal, akkor ez alapvető félreértés. Mindezek mellett szakmai múltad is a szakma egy speciális szelvényében – az ERSZ-nél – zajlott zömmel. De az élet manapság annyira változó, hogy még más helyeken, esetleg termelőüzemben korábban eltöltött szolgálatod tapasztalatai sem mentesítenének a *naprakész* helyzetértékeléstől.

Márpedig a képviselői leterhelést, elfoglaltságot időben összehozni Záhonytól Rajkájig, illetve Hidasnémetitől Kelebiáig erdésztechnikussal való találkozásokkal: ez még nőlten vagy elvált állapotokban is képtelenség lenne, nemhogy a családdal melletti, amely Szombathelyen él. Tudom, hogy vannak kitűnő, segítőkész erdésztechnikus barátaid, de nem ők lennének az Egyesület alelnökei, hanem te, tehát csak személyedben lennél jogosult az Egyesület nevében eljárni, tájékozódni. Az meg egyencsen képtelenség, hogy a parlament a te egyesületi elfoglaltságodhoz igazítsa a munkáját. Szóval, kedves Béla, én te szeretnél beszélni erről a tisztségről. Aki egyébként sugallta neked ezt a lépést, netán biztatott, attól megkérdem: az a csiklandós politikai kérdést, hogy ha a mostani ellenzék soraiban is ülne egy erdésztechnikus, vajon most ő is szereplne a jelöltlistánkon?! Avagy ez csak a mindenkori győztes párt tagjának joga? Meg azt is megkérdem, hogy a törvényalkotás vagy a kormányzati tevékenység megtestesíthet-e egyetlen személyben az érdekképviselést együtt? (Emlékezetem szerint a szakszervezeti vezetők is lemondtak a parlamenti ciklus idejére érdekképviselési, érdekvédelmi tisztségcikről.)

Ezek után világos, hogy technikus-alelnökként Valentin Károlyra fogok szavazni. De nem „maradékelven”! Kb. egy évtizeddel rövidebb a szakszolgálat, mint Répászky Miklósné, de minden, amit a szakszolgálat széles köréről stb. Miklósnál elmondtam, szó szerint ismételtető lenne itt is: Dunántúl és Alföld, sőt Középhegység is, közfigyelmet érdemlő szakmai sikerek a szakmai „frontok frontján”: a korábbi tsz-, most magán-erdőgazdálkodási vonalon. Önálló és példás ágazatvezetői évek hosszú sora, újabban pedig jó színvonalú helyi-csoport-titkáradás is. Ami végképp megalapozta Valentin Károly melletti döntésemet, az egy – az OEE lekötésénél elnöksége által felkért – tavalyi csapatmunka példás levezetése volt. A team tagjai mind erdőmérnökök voltak, a vezetője, Karcsi pedig erdésztechnikus; már maga ez is szinte páratlan dolog volt. A feladat: a szövetezeti erdőgazdálkodásból a magánerdő-gazdálkodásba való átmenet forgatókönyvének kidolgozása. Az egyetlen ebben a műfajban a

4 év során, de mindmáig közvetlenül felhasználható eredményekkel és fogódzókkal, akár még az EBT-törvény szükséges módosításához is. A team mérnök tagjai – magamat sem kivéve – mindenféle saját munkahelyi, illetve munkával kapcsolatos nyűgök miatt meglehetősen „lazán” álltak a feladathoz. Talán az egy Steiner Józsefet kivéve. Valentin Karcsi azonban útbenger-szívósággal, soha meg nem sértődve, végül is „kivasalta” a teamből, amit ki lehetett, a többit pedig pótolta saját tárgyi ismeretéből, tapasztalataiból. (Az eredmény rövidítve a szaklapban is közzététetett.)

Ez az egyesületi elnökség számára készült munka megcsillantotta Valentin Károlynak egy általam korábban nem ismert képességét: céltudatossága mellett a nyugalmából kizökkenthetetlen; teljes mértékben képes a csapatmunkára akár annak ún. aprómunka-részeire, akár vezetésére és összefoglalására is. Egyszóval: csapatjátékos, emellett reálpolitikus alkat. Soha nem csapná be az ajtót, de soha nem is hagyja, hogy vitapartneri taktikailag „leiskolázzák”. Elnökségbe való; technikus alelnökké váló.

A listán itt meg ott – minden tisztségnél, amire csak jelölték – szerepel Ott János neve. Az elmúlt 4 évben Dr. Király László professzor világ- és szakma-megváltó ötleteit – márpedig ezekből havonta-kéthavonta jutott nekünk legalább egy – mindig vagy többnyire Ott János dolgozta ki részletesen, illetve „kerék egész”-re. Függetlenül attól, hogy azok egymáshoz képest enyhén szólva nem voltak „harmonizáló”. De önmagában mindegyik mű mestermű volt. Az ötletparádából született mesterművek egyikének sem volt azonban az elmúlt 4 évben realizása, mivel egyikük sem valósult meg. Szóval: remekművek – vitrinbe, dossziéba. Hogy „Király-i”, azaz ötletgazdai megrendelés nélkül Ott János mit tett, vagy mit tenne le a Egyesület asztalára, azt nem tudom. Mindenesetre, kedves János, roppant imponálónak találtam, hogy te mindenre alkalmasnak találtad magadat, amire csak jelteltek: emögött nyilván egy élet, és sok évtizedes szaktevékenység tapasztalata húzódik meg. Főtitkárhelyettesnek azonban nehezen tudnák elképzelni, ezt becsülettel meg kell mondanom.

Ellenőrző Bizottság elnöke

Legalább 3, de lehet hogy több ciklust szolgált végig *Anda István* a bizottságban; szinte személyében testesül meg az elnökség folyamatossága. Országpróbaló, sorsfordító idők voltak ezek az évek. Azon kevés egyesület egyike a miénk, amely közgazdasági, illetve fegyelmű botrányok nélkül jutott át a viharos tengeren, de még most sincs módja békésen kikötni, mert van gond elég. Az eddigi botránymentességben, kiegyensúlyozottságban, a veszélyek időben történő felismerésében és elhárításában alapvető szerepe volt az erdőmérnök és egyúttal közgazdász Anda Pistának, aki tapintatos, de határozott, jól időzített közbeszólásaival ügyelt a rendre. Tapasztalataira továbbra is szükség van, legalább még ebben a ciklusban; természetesen rá fogok szavazni.

Zárszó: a választás titkos, most már az enyémet kivéve. Megbántani senkit nem áll szándékomban, de szétlátni se'. Döntéseimet közérdekből osztottam meg a T. Küldöttközgyűléssel, megköszönve a megisztelő figyelmet és türelmet.

Szünet után DR. BONDOR ANTAL, a díjbizottság elnöke kért szót.

Tisztelt Közgyűlés! Egyesületünk vezetősége felhívására beérkezett kitüntetési javaslatokat a díjbizottság az alapítólevelek szellemében értékelte, és jaaslatát az elnökség, illetve a választmány elé terjesztette.

Egyesületünk parlamentje – a választmány – titkos szavazással a kitüntetések 1994. évi odaítélésére a következő határozatot hozta:

Az OEE Választmánya az Egyesületben végzett kimagasló társadalmi munkájáért és a magyar erdészet fejlesztésében elért eredményeiért
BEDŐ ALBERT EMLÉKERMET adományoz

te a nagysikerű „Pannónia” találkozókat. A Bedő Albert-díjat – a választmány – kimagasló egyesületi tevékenységéért, gyakorlati és tudományos erdőművelési munkásságáért, korszerű erdőnevelési és felújítási eljárások bevezetéséért, az európai hírv budafai arborétum létrehozásáért, erdőmérnök-hallgatóink és külföldi erdész szakemberek tanulmányútjainak magas szintű szervezéséért, egész életművéért adományozza.

1976-tól tagja. A miskolci helyi csoport elnökhelyettese, az egyesület országos választmányának tagja.

Az ország erdészeti politikai irányelveinek kidolgozásában, az erdőtörvény-javaslat megalkotásában elévülhetetlen érdemeket szerzett. Jelentős munkát végez az erdészszakma és az egyesület érdekeinek és értékeinek társadalmi elfogadtatása érdekében.

DR. PÁLL MIKLÓS erdőmérnöknek, a Zalai Erdészeti és Faipari Részvénytársaság nyugalmazott erdőművelési osztályvezetőjének. Dr. Páll Miklós – az Erdőművelési Tanszéken töltött két esztendő után – egész szakmai munkásságát a zalai erdőknél szentelte. Negyedszázadon át volt vezetője a gazdaság erdőművelési osztályának. 30 esztendőn át titkárra volt az egyesület helyi csoportjának, 20 éven át szervezte a nagysikerű „Pannónia” találkozókat.

A Bedő Albert-díjat – a választmány – kimagasló egyesületi tevékenységéért, gyakorlati és tudományos erdőművelési munkásságáért, korszerű erdőnevelési és felújítási eljárások bevezetéséért, az európai hírv budafai arborétum létrehozásáért, erdőmérnök-hallgatóink és külföldi erdész szakemberek tanulmányútjainak magas szintű szervezéséért, egész életművéért adományozza.

STEINER JÓZSEF erdőmérnöknek, a Miskolci Erdőfelügyelőség igazgatójának. 1965-ben szerzi erdőmérnöki oklevelét, és 1986-ig – különböző beosztásokban – a Keltbükki Erdőgazdaságnál, 1987-től az Erdőrendezési Szolgálatnál, illetve az Erdőfelügyelőségénél dolgozik. 1990-től a Miskolci Erdőfelügyelőség igazgatója. Az OEE-nek 1964-től, az „Erdők a közjóért” Szakosztálynak

1976-tól tagja. A miskolci helyi csoport elnökhelyettese, az egyesület országos választmányának tagja.

Az ország erdészeti politikai irányelveinek kidolgozásában, az erdőtörvény-javaslat megalkotásában elévülhetetlen érdemeket szerzett. Jelentős munkát végez az erdészszakma és az egyesület érdekeinek és értékeinek társadalmi elfogadtatása érdekében.

DR. SZODFRIDT ISTVÁN

erdőmérnöknek, a mezőgazdasági (erdészeti) tudomány kandidátusának, az Erdészeti és Faipari Egyetem tanszékvezető egyetemi tanárának. Erdőmérnöki oklevelét 1953-ban szerezte. Négy évig a Keszthelyi Állami Erdőgazdaságnál dolgozott, ezt követően 25 évig az Erdészeti Tudományos Intézet munkatársa. Az ERTI Kecskeméti Kísérleti Állomásának éveken át igazgatója. Tudományos munkássága botanikai, erdőtípológiai, termőhelyi nyártermesztési, természetvédelmi és génmegőrzési szakterületekre terjed ki.

1983-tól az Erdészeti és Faipari Egyetem Termőhelyismerettani Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára. A gyakorlatban és tudományos munkássága során szerzett korszerű ismereteit több száz erdőmérnök-hallgatónak adta és adja át napjainkban is.

Publikációinak száma meghaladja a kétszázat.

Az Egyesület soproni helyi csoportjának elnöke.

Az OEE Választmánya
a magyar erdőgazdálkodás fejlesztése és
Egyesület érdekében kifejtett
kimagasló munkásságáért
KAÁN KÁROLY EMLÉKERMET
adományoz

BOROS FRIGYESNEK, a Szombathelyi Erdészeti Rt. nyugalmazott kerületvezető erdészeinek. Boros Frigyes 37

éven át dolgozott az erdészetenél. 34 éven át vezette az országosan ismert Jeli erdészkerületet. A Jeli Arborétumban 52 ha-on végzett honosítási kísérleteket, máig is az arborétum legjobb ismerője. Szaktudása – melyet főleg autodidakta módon szerzett – mind a erdészeti, mind a kertészeti vonatkozásban – az exoták terén páratlan.

ELISMERŐ OKLEVELET KAPOTT

ERDŐS LÁSZLÓ erdőmérnöknek, a volt Állami Gazdaságok Országos Központja főerdőmérnökének, az Országos Nyárfabizottság elnökének, nyugalmazott tanácsadónak Erdős László a racionális földhasznosítás, az ültetvényeszerű nyárfatermesztés egyik legaktívabb kezdeményezője és terjesztője, az állami gazdaságok erdőgazdálkodásának évtizedeken keresztül irányítója, fejlesztője. A „Nyár fájtáismertető” és több nyárfagazdálkodással kapcsolatos kiadvány készítője.

IVÁNYOS LÁSZLÓ erdőszaktikusnak, a Pilisi Parkerdő Rt. Ráckevei Erdészete vezetőjének.

Irányításával magas szintű, igényes szakmai munka valósult meg az ártéri és a Duna-melléki homokos területek erdőgazdálkodásában.

Megvalósította az igényes ültető-erdőgazdálkodást, a közjóléti funkció érvényesülését és az eredményes szakmai munkának az összhangját.

Évtizedek óta tevéleges, érdemes tagja az Országos Erdészeti Egyesületnek.

DR. PAPP LÁSZLÓ erdőmérnöknek, a mezőgazdasági (erdészeti) tudományok kandidátusának, az Erdészeti Tudományos Intézet nyugalmazott tudományos tanácsadójának.

Dr. Papp László 1943-ban szerzett jeles erdőmérnöki oklevelet.

A békéscsabai és csíkszeredai erdőfelügyelőségen dolgozott.

Hadifogsága után Balmazújvároson erdőgondnok.

1950-től 1981-ig, nyugalmába vonulásáig az Erdészeti Tudományos Intézet munkatársa.

Égész életét a meteorológiai tényezőknek az erdők fejlődését befolyásoló hatásvizsgálatára, az állományalkotó fafajok szaporítóanyag-termesztésének a fejlesztésére fordította. Nemzetközi jelentőségűek a nehezen csírázó magvakkal, valamint a vegetatív úton előállított szaporítóanyaggal kapcsolatos természetési technológiái.

- Dr. Czerny Károly** – Pest megyei Szövetkezeti Csoport
Deszpat László – Pest megyei Szövetkezeti Csoport
Kisteleki Péter – Székesfehérvári Helyi Csoport
Kovács József – Bajai Helyi Csoport
Nagy Attila – Veszprémi FM Csoport
Sipos Géza – Debrecen, Helyi Csoport
Szeberényi Dávid – Soproni Helyi Csoport
Barátossy Gábor – főtitkár
Kertész József – elnökhelyettes

Az Erdészeti Hivatal kezdeményezésére a földművelésügyi miniszter 1994-ben azok részére, akik a magyar erdők és a magyar erdőgazdálkodás érdekében huzamos időn át kiemelkedő teljesítményt nyújtottak, „Pro Silva Hungariae” („A Magyar Erdőért”) díjat alapított. A kitüntetéssel emléklap, adományozó okirat és 50 ezer Ft jutalom jár.

Ez évben először a magyar erdők érdekében kifejtett kiemelkedő tevékenységükért – az erdészet területi szerveinek javaslatára – **dr. Majer Antal, id. Balsay Miklós és Répászky Miklós** kollégák részesültek e rangos kitüntetésben.

A kitüntetést bensőséges ünnepség keretében dr. Lakos László földművelésügyi miniszter augusztus 20. tiszteletére, 1994. augusztus 19-én személyesen nyújtotta át a kitüntetetteknek a minisztérium épületében.

Kissé megkésve, de pótolva a mulasztást 50 éves tagságáért

HIBBEY ALBERT

erdőmérnök kapott oklevelet.

ELNÖK

Felhívom a helyi csoportok titkárainak figyelmét, hogy alaposan nézzenek utána, hogy kik azok, akik 50 éves tagsággal rendelkeznek – nehogy megsértsünk valakit figyelmetlenségünkkel.

(Az esőfelhők végképp birtokukba vették Dobogókőt, mire a Dunabogdányi fivós zenekara megadta a jelt Mészöly Győző emlékkövének avatására.)

Ünnepi beszédet BARÁTOSSY GÁBOR mondott

Tisztelt Vándorgyűlés! Tisztelt Kollégák!

Vándorgyűléseink során immár hagyomány, hogy emléket állítunk egy-egy kiváló erdész kollégánknak. Egyesületünk kiemelkedő személyiségének. 1992-ben Sárospatakon *dr. Waldhout Kelemennek*, Egyesületünk egykori kiváló elnökének, 1993-ban Kaposváron *dr. Haracsi Lajos* professzorunknak és most, 1994-ben itt Dobogókőn *Mészöly Győző* erdőmérnök kollégánknak állítunk emléket.

Mészöly Győzőt az itt jelenlévők közül sokan ismerték, hiszen alig több, mint három éve ment el közülünk. Akik közelebbről ismerték, tudják, hogy nehéz, küzdelmes, de igen eredményes alkotó életpályát járt be. 1922-ben született Faddon, református lelkesítő családban. A nagykovácsi református gimnázium elvégzése után, a világháború küszöbén először hivatásos katonatisztnak készült. A Ludovika Akadémia elvégzése után mint fiatal tüzértiszt vett részt a nagy világháború egyik legnagyobb páncélos csatájában a Hortobágyon. A katonacselekedetei után 1945-ben beiratkozott a József Nádor Műegyetem erdőmérnöki karára, ahol 1949-ben oklevelet szerzett.

Erdészeti pályafutását az erdőrendezésben üzemtervező mérnöknek kezdte. 1956-ban a Balatonfelvidéki Állami Erdőgazdasághoz került, ahol a Balaton környéki zöldövezeti és tájrendezési munkák tervezésében és kivitelezésében működött közre. Munkájával több mint 4000 ha tástítás létrejöttét segítette elő.

1963-tól az Országos Erdészeti Főigazgatóságnál, 1967-től a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztériumnál főelőadó, ahonnan 1982-ben osztályvezető-helyettesként ment nyugdíjba. 19 éves főhatósági működése külön korszakként jellemezhető a magyar erdőgazdálkodásban. Ez a korszak a közjóléti, a parkerdőgazdálkodás fénykora. Kihasznlva az akkori támogatási rendszer adta lehetőségeket, ebben az időszakban Mészöly Győző irányításával országosan közel 200 ezer ha új erdő és fásítás jött létre. Szürke eminenciásként végzett elméleti és gyakorlati munkássága nyomán ezzel egyidőben alakult ki a parkerdők rendszere szerte az országban. Az ő elgondolása alapján készültek 1967-től az ország egészét átfogó, és csaknem minden város területére kidolgozott erdészeti környezetvédelmi, illetve környezetfejlesztési tervek. Ezzel közel 75 ezer ha üdülőerdő került kialakításra. Nevéhez fűződik számos városunk és ipari centrumunk parkerdőtervének és zöldövezeti tervének elkészítése és kivitelezése is. Munkássága során nagy súlyt helyezett a mezőgazdasági nagyüzemek területeinek fásítási munkáira is.

Erdészeti tudományos és gyakorlati munkálkodása, szakirodalmi tevékenysége is igen jelentős. Több szakkönyv társszerzője, szerkesztője. Csak a legismertebbek: Zöldövezeti erdők – tájfásítás (Mg. Kiadó, 1969.), Parkerdők Magyarországon (Natura, 1981.), Arborétumok országiszerte

(Mg. Kiadó, 1984.) stb. Több mint 30 tanulmány, szakmai cikke is megjelent mind az erdészeti, mind más szakfolyóiratokban.

Egyesületünknek 34 éven át volt tagja. Egyesületi tevékenysége során is maradandót alkotott, 1967-ben megalapította az „Erdők a közjóért” központi szakosztályt, ahol irányításával aktív szellemi műhelymunka során kerültek kidolgozásra az üdülőerdő-gazdálkodással kapcsolatos szakkérdések. E szakosztálymunka nyomán számos állami rendelet és utasítás került kiadásra, mely európai színvonalra emelte hazánkban az üdülőerdő-gazdálkodást. Ezzel kapcsolatban mindig külön súlyt helyezett a társadalmi tudatformálásra, az ifjúság természetszeretetre való nevelésére. Segítette az ifjúsági táborhelyek országos hálózatának kiépítését.

Nyugállományba vonulása után is igen aktív szakmai munkásságot végzett. Számos, általa tervezett és művezetésével megvalósult közjóléti létesítmény hirdeti kiváló mérnöki alkotókészségét szerte az országban. A fűvészkeret Bánkon, az arborétum Kecskeméten, a hárshegyi „Kaán Károly” kilátó, a Júlia-majori országos cserkészpark, kilátó Bugacon és Kecskeméten, mind-mind alapos és sokoldalú szakmai felkészültségét tanúsítja.

Sok elismerést és kitüntetést is kapott (Ifjúsági Érdemrem. Erdézet Kiváló Dolgozója, Széchenyi Plakett, MTESZ-díj 1982., Beudó Albert-díj 1984.). Szerény, visszahúzó egyénisége azonban soha nem az elismerést, hanem mindig az alkotás örömét kereste.

Mélyen érző, nagy tudású kolléga, igaz ember volt, aki mindig tudta a helyes utat, amelyen járnia kellett.

Szellemisége, amely egész iskolát, rendszert teremtett a közjóléti erdőgazdálkodás területén, úgy hatott át bennünkre, hogy észre sem vettük, hogy mindnyájan, akik ezzel foglalkoztunk, valahol tanítványai és egyben barátai is voltunk. Az Erdők a Közjóért szakosztályban kifejtett, szemléletet formáló munkássága olyan szakmai csapatot, társakat nevelt, akik tudták folytatni munkásságát.

Kiemelkedő szakmai felkészültsége, tárgyi tudása és biztos ítélőképessége eredményezte, hogy életműve maradjon. Egy egész erdészgeneráció nevelődött ki mellette és nőt fel észrevétlenül a közjóléti erdőgazdálkodás területén. Olyanok, akik tovább építik és tovább fejlesztik életművét. Mindig a végcél és az eredményt nézte, sohasem a pillanatnyi dicsőséget kereste.

Szerény, csendes határozottsága, szívós kitartása a munkában és elkötelezettsége a magyar erdők érdekében, legyen követendő út és példa számunkra. A lángot a magyar erdők szeretetét családijában is továbbadta. Fia, Károly is üzemtervező erdőmérnökként folytatja a magyar erdők szolgálatát.

Álljon itt ez a köd örök emlékü a Pilisben és hirdesse Mészöly Győző és a magyar erdészek szakmaszeretét, alkotókészségét. Legyen példa számunkra az az életmű, amit Mészöly Győző hagyott ránk. Órizzuk meg, fejlesszük tovább örökségét: egymás és a magyar erdők szeretetét.

A szöveg az emlékkövön

Mészöly Győző
1922–1991

erdőmérnök

A magyarországi közjóléti
erdőgazdálkodás
megalapítójának
emlékére
állította

1994. évi Pilisi
Vándorgyűlésén

az

Országos Erdészeti Egyesület

Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar és Szolnok megye régió képviselő	Dr. Szemerédi Miklós	120
Nógrád, Heves és Borsod-Abaúj-Zemplén megye régió képviselő	Haraszi Gyula	152
Csongrád, Bács-Kiskun és Békés megye régio képviselő	Dr. Gőbölös Antal	136

**Ezután SCHMOTZER ANDRÁS elnök
mondta el gondolatait.**

ELNÖKI ZÁRSZÓ

– Visszaemlékezés az erdészek irigylet összetartására, friss (alapos) okok a széthúzásra.

Ne keseregjünk az elveszeitt illúziók felett. Korunk sajátossága (parancsa) az érdekek elkülönülése és azok jogos, demokráciához illően törvényes védelme. Viszont az Egyesületünk csak akkor lesz továbbra is egységes, és csak akkor töltheti be a most előtte álló történelmi szerepét, ha világos, meghatározott elvi alapokon állva tiszta, nemes, közös célért bontjuk ki a négy éve felszentelt zászlónkat. A fő cél változatlanul érdeink fenntartása, a jövő érdekeit nem sértő használata, gyarapítása és az erdőgazdálkodás minden irányú fejlesztése.

Az alapelvek közül a legfontosabbak az alábbiak:

– Az erdő szerepének globális szintű változásához illően az erdőgazdálkodás kiemelt céljának, az erdő ökológiai stabilitásának fenntartását tekintjük. Ezen belül törekszünk az erdő sérelme vagy veszélyeztetése nélkül az anyagi javak és szolgáltatások együttes maximális hozamára.

– Az erdő egységes élő szervezet. A vele való gazdálkodás csak egységes keretek között képzelhető el szakigazgatás, végrehajtás és ellenőrzés területén egyaránt. Ennek szellemében az erdei nagyvadgazdálkodást is az erdőgazdálkodás szerves részének kell tekinteni.

– Természeti adottságainknak és hagyományainknak megfelelően, amelyet a történelmi évszázadokon át igazolt, a nagy területű erdőgazdálkodás szakszerűsége elvitathatatlan. Ennek megfelelően: a még megmaradt 1 millió hektárnyi állami erdőt stratégiaileg tartós állami vagyonnak kell minősíteni és a kincstári törvényben kell hosszú távú sorsát rendezni.

Az állami erdők további csökkenése az egész állami erdővagyon működőképtelenségét jelentené. Halaszthatatlan a tulajdonosi jogokat felelősen gyakorolni képes szervezet mielőbbi kialakítása.

– A magánkézbe került 700 ezer hektárnyi erdő sorsának rendezése megkülönböztetett figyelmet és felelősséget kíván. Belátható időn belül meghatározó arányban az osztatlan közös gazdálkodás tűnik csak mind szakmailag, mind ökonómiaileg megnyugtatónak. Ennek létrejöttében kell fokozottan munkálkodnunk.

**Az avató ünnepség után
IFJ. DR. SOLYMOS REZSŐ,
a Választási Bizottság elnöke
kihirdette a szavazás végeredményét.
A választás eredménye a 214 küldött
szavazat alapján**

Tisztség	Név	Szavazatszám
Elnök	Szcmotzer András	213
Ált. alelnök	Rakonczay Zoltán	126
Techn. alelnök	Valentin Károly	139
Magánerdő alelnök	Steiner József	113
Főtítkár	Dr. Szikra Dezső	109
Főtítkárhelyettes	Csóka Péter	101
Ellenőrző Biz. elnök	Dr. Anda István	152
Szerkesztőbiz. elnök	Pápai Gábor	191
Győr-Moson-Sopron, Vas, Zala és Veszprém megye régió képviselő	Bús Mária	112
Baranya, Somogy és Tolna megye régió képviselő	Szönyi János	210
Pest, Fejér, Komárom-Esztergom, Budapest régió képviselő	Dr. Czernyi Károly	75

– Az ország anyagi helyzete megköveteli, hogy az erdészi ágazat is kivége részét a gazdasági kilábaláshoz elkerülhetetlen teherviselésből. Az áldozatvállalás azonban nem lépheti túl az egyszerű újratermelés határait.

Tisztában vagyunk azzal, hogy nehéz idők előtt állunk, hogy a reménytelennek tűnő helyzetben gigászi feladatokat kell megoldanunk. Egyre határozottabban érezzük a társadalom széles rétegeinek érdeklődését és támogatását. Kedvezően és reménykeltően érintett bennünket a kormányváltással kapcsolatos fordulat is. Természetesen nem ideológiai és nem pártszimpátia alapján mondhatom ezt. A változást követően nagyon sokan kihulltak a rostán, a legkeményebb ellenfeleink is néhol hatalmi pozícióba kerültek, illetve maradtak, de sokan vannak olyanok, akik megcívő érdeklődéssel, vagy éppen odaadó elszántsággal támogatják céljainkat.

Külön öröm, hogy a két kormányzópart meghirdetett és választások előtt közzétett erdészeti programjával azonosulni tudunk. Az erdészek számára nagy csalódást okozna, ha a programban megfogalmazott pontok közül bármelyik is pusztán ígéret maradna.

„Nem szabad, hogy érdeklődésünk középpontjában a forma, a termelés bámulatra méltó technikai folyamata álljon: figyelmünk legjavát az egészséges életkedv felé kell fordítanunk, ebből kellene a mindenkori gyakorlatnak kiindulnia.”

Moholy-Nagy László

○ ○ ○

A tisztújító közgyűlés az erdészhimnusszal zárult.

A Vándorgyűlés színhelye felé autózva Pilisszentlászlótól jó kilométernyire egy – a gyakornoki időmben telepfett – lucfenyvesrel szemben mély vízmósás mellett haladtam el. A meredek partoldalakon félig-meddig kilátszó gyökerekkel csenevészre sikeredett kőrisek, juharok kapaszkodnak az életért. A hely eszembe juttatott egy harmincöt évvel ezelőtti történetet.

A napi gyakornoki eligazítások visszatérő témája a rőzseszedők voltak. Az utasítás szerint ha olyan rőzsehordóval találkozunk, akinek nincs kiseladási bécéje, szigorúan le kell rakatni az összegyűjtött fát, adatokat felvenni és – jelenteni.

Hát nem volt hálás feladat. Egyrészt mert a rőzseszedők többnyire az erdőben dolgozó ültető, ápoló asszonyokból állt, akik hazafelé apránként cipelték a téli tűzrevaló egy részét, másrészt mert szinte kivétel nélkül anyáink lehettek volna.

Dehát a jövőendő erdész, ki gyakornokként töltötte napjait a pilisi erdőben – nem ismert lehetlent. Megszállta az a kicsi hatalom érzése, mely „beosztásából” és az eligazításokon kapott felhatalmazásból adódott. Egy késő tavaszi délután Angyal Attila gyakornoktársammal poroszkáltunk Csada Feri bácsi kerületvezető pilisszentlászlói lakása felé – ahol laktunk. Az említett vízmósás

előtt három rőzseszedőt pillantottunk meg, akik felmálházza igyekeztek hazafelé. Láthatólag fáradtan az egész napos munka után, de az ingyen szerzett zsákmány örömevel. No, gondoltuk, itt az alkalom, hogy kenyéradó gazdáinktól külön dicsőretek kapjunk.

PÁPAI GÁBOR

A pilisszentlászlói töpörtyűs pogácsa

Mit számított Munkácsy Rőzsehordó asszony festményének hangulata, ahol a megtáradt, rászorult pór-nép pihen – látszólag minden veszélyérzet nélkül. A mi asszonyaink sem vettek észre semmit, és fecsegtek hétköznapi csacskaágokat, gombolyították afféle asszonybeszéd fonálát, libasorban haladva a biztonságot jelentő faluhatár felé.

Mi meg, mint a zsákmányát cserkelő ragadozók, megpróbáltuk beke-

riteni őket. De egy otthagytott száraz ág roppanása felcverte szándékunkat. Jó száz méteres hátrányunkat kihasználva futásnak eredt a három asszony. Csak a vízmósás két partjának meredeksége jelentheti reményt a terral meg-megiramodóknak, az egy-két évtized előnyével nyomukba eredőkkel szemben.

A zsákmány biztos tudatában cserkedtünk le a vízmósásba, majd a túlparton felkapaszkodva folytattuk volna az üldözést. De ahogy felértünk a meredek szélére, gyanús csend fogadott. Kőrülnéztünk. Az asszonyoknak nyomuk sem volt. Csak a sebécében eldobott rőzsekötegek árvalkodtak az ösvényen. Feletünk körülverődően rikácsolt egy szajkó.

□

Másnap délben a szokásos szalonnasütő tűz mellett ebédelünk. Ki mit hozott. Az ebéd vezégtével a népes asszonycsapatból Klenóvszky néni hatalmas töpörtyűs pogácsával kínál. Jóízűen eszegettük, mikor csendesen megszólalt.

– Tudjátok, ez kemencében sült. Jól kelesztett térsza kell, és vékony rőzseláng a felfűtéshez...

Ránéztünk. Hamiskán mosolygott, mi meg megszegyenülten majszoltunk tovább.

Szakmai tanulmányutak

Kristálytisztá, verőfényes reggel fogadta a szakmai programra gyülekezőket.

Nem volt könnyű dolga a szervezőknek, mert először – minden tapasztalat nélkül – lett több témájú a program.

DR. ANDA ISTVÁN külföldi példákra hivatkozva kezdeményezte ezt a lebonyolítási formát.

Hogy hogyan sikerült, döntsék el a résztvevők.

Vázlatosan – inkább a történelmi hitelesség kedvéért – közöljük a tanulmányutak témáját.

Közjóléti erdőgazdálkodás, természet-erdővédelmi tudatformálás a Visegrádi Kiránduló Központban

Visegrádi Erdészetről kialakított és működtetett Kiránduló Központot mutatja be. A visegrádi várrendszer, a Királyi palota romjai, a történelem hagyományai, a csodálatos táj, már a kiegészítés utáni időszakban nagy vonzerőt jelentett az idegenforgalom számára. Jelenleg hazánk – Budapest és a Balaton után – harmadik leglátogatottabb térsége. Ezt a terhelést, az emberi tényező 1969 óta próbáljuk az erdő és a látogatók számára elfogadhatóvá tenni. Játsszótereivel, rétjeivel, letelepedőhelyeivel, W.C. és vizes létesítményeivel a kiránduló tömegek széthúzását kulturált „terelését”, pihenését, kikapcsolódását szolgálják.

Gondok és sikerek a pilisszentkeresztzi erdőszet területén

A szereteágazó tevékenységéből csak néhány „pillanat-kép” bemutatását engedte meg a mindig kevés idő.

– Ernyős felújítással létrehozott, jól sikerült természetes bükkcsemetés. végvágás után, még számottevő MK-elegy-gyel,

– vonalas felújítógéppel kombinált ernyős felújítás,
– néhány szó a európai hírfő pilisvörösvári kopárokról.

Természeteszerű erdőgazdálkodás a pilismaróti erdőszet területén

Bükk természetes felújítás, kőtélpályás közelítési technológia alkalmazásával, kocsánytalantölgy felújítás, erdőrez-

ervátum – kiválasztott területek egyike Dömös Prédikálósok térségében, kora 65 év, az erdőfajpus: gyertyános tölgyes.

Erdőkezelés a világvárosban – Budapesti Erdészet

Az erdők elsődleges rendeltetése túlnyomórészt parkerdő, nagy része országos jelentőségű védett. A korosztályösszetétel tekintetében az idősebb állományok dominálnak. A fővárosi erdők mintegy 40%-a 80 évnél idősebb. A 100 évesnél idősebb, mintegy 400 ha erdő kétharmada beteg. Az aszály legsúlyosabban és leglátványosabban a századfordulón tölgy és kopárakra telepített elegyetlen feketefenyő-állományokat érintette, amelyek felújítása lehetőség szerint lombos fajokkal történik.

A budapesti Erdészet kiemelt feladatának tekinti a lakosság pihenését, kikapcsolódását szolgáló sétautak és parkberendezések fenntartását, lehetőség szerinti bővítését.

A 70-es évek közepén a MÉM Erdőrendezési Főosztálya és a Fővárosi Tanács illetékes főosztálya együttesen dolgozta ki erdőtelepítési programtervét, a főváros zöldfelületeinek növelését irányozva elő. Szerződés alapján 1976-1991 között megközelítően 1000 ha erdőtelepítés valósult meg. A megváltozott (tulajdoni, jogi, pénzügyi stb.) körülmények hatására ezen erdőtelepítések további sorsa bizonytalanra vált. A helyzet teljes koordinálatlanságra utal, ami az eredeti szándék megvalósulását kétségessé teszi.

Vadgazdálkodás és erdőgazdálkodás kapcsolata a Bajnai Erdészet és a Budakeszi Erdészet területén

A Bajnai Erdészet általános bemutatása, erdőfelújítások nagy vadsűrűségű erdőterületeken. Vadászati infrastruktúra, intenzív vadásztatás. Védett tölgyek és takarmányozást szolgáló gesztenyék megtekintése, vadaskertek, Gyarmatpuszta. A Budakeszi Erdészet általános bemutatása.

Erdőkezelés sík vidéki változatos viszonyok között (Ráckevei Erdészet)

Szigetújfalui községhatárban az elmúlt 10 évben az állományok jelentős száradási folyamata tapasztalható. Makád Parkerdő magtermő állomány, természetvédelmi terület. Az Ócsai Tájvédelmi Körzet részeként égerláp-erdők. A megdöntölközött vízrendezések ezen ősi társulásokban sok kárt tettek. Remélhető, hogy az ésszerű vízgazdálkodással ezek a – nagy biológiai változatoságot jelentő – társulások fennmaradnak.

A vándorgyűlés margójára

Engedték meg néhány olyan gondolat, tény közreadása, ami általában nem jelenik meg vándorgyűléseink ismertető füzeteiben. Mégis, sok-sok munka, fáradság, izgalom van mögötte.

A kezdet: a 93-as, kaposvári vándorgyűlésen, Kardosfán az ebédszünetben pattant ki az ötlet, hogy a Pilisi Parkerdőnél legyen a következő vándorgyűlés. Később, egy elnökségi ülésen felmerült, hogy a Budapesti Kertészeti Egyetem alkalmas lenne a közgyűlésre. Szállást az egyetem kollégiuma biztosíthatna.

Egy családi vacsora Dobogókőn újabb gondolatot ébresztett: itt kell megrendezni a vándorgyűlést. Az üdülőkől átalakított szállodákban a szállás tökéletesen megoldható. Az OEE elnöksége végül 1994 január végén hivatalosan is felkérte a már Rt.-vé alakult Pilisi Parkerdőt és az OEE Pilisi Helyi Csoportját a '94. évi vándorgyűlés szervezésére. Mizik András, a pilis-maróti erdészet vezetője, a HCS titkára lett a rendezvény főszervezője. Ezután kezdődött a tényleges munka. Kertész Dániel grafikusművész tervezte meg a vándorgyűlés emblémáját. Dobogókőn, az első kihelyezett elnökségi összejövetelen megszületett a vándorgyűlés jelmondata. Sokáig csiszoltuk, finomítottuk az első gondolatot. Végül Baranyi Kati, Varga Béla szelídítette jelmondattá:

„AZ ERDŐ MINDENKI BARÁTJA, ÖNMAGÁT BÜNTETI, AKI BÁNTJA.”

Az előkészítő munka során Dobó István vezérigazgató ötlete volt, hogy Mészöly Győző erdőmérnöknek kellene emléket állítani. Az emlékkő gondolatát a magyar turisztika nagyjaitak Dobogókőn elhelyezett bronz domborítású emlékművei sugallták. Meszerek György visegrádi kőszobrász vésett művészi betűket.

A kő alapját és rögzítését Zeller Márton visegrádi kőműves kisiparos készítette.

– Dobogókőn nem találtunk alkalmas közgyűlési termet, ezért „Lakitelek” adta az ötletet: itt is jó lesz az őri-ássátor. A Magyar Honvédség aszódi alakulata biztosította, állította és szerencsére bontotta le a hatalmas sátrat.

– Sopron, Sárospatak vándorgyűlésein nem volt elnökségi emelvény. Úgy döntöttünk egy-egy kis emelvényt kapnak a szóban közreműködők, hozzászólók – hogy még a közgyűlésen se legyünk távol az erdtől – fatörzsből. Tahitótfalu váci Duna-partjának lábán száradt 200 éves fehérfűzét Gutbrod Rezső em. fektette le és készítette belőle a két „szószéket”. Kissné, Szabó Gabriella em. cserlevélből készült asztaldiszei színesítették a közgyűlési sátor asztalait.

– Schandl Lajos visegrádi kollégánk – egykor tő melletti erdész – összegyűjtött anekdotáiból, verseiből szerkesztett kis könyve útravalóként gazdagította papírtarisznyánkat.

– Forgács Tamás szentendrei tanár mesterfokon biztosította a közgyűlési sátor hangosítását. Több magnókazetta, kiváló minőségben őrizi az augusztus 26-án délután elhangzottakat.

– Ott Rezső, a dunabogdányi zeneiskola igazgatója és öt tanítványa fújta a kürtöt; nyitotta meg a vándorgyűlést. Ők jelölték a szünetek végét. Az emlékkő-avatáskor pedig – esőben, ködben – muzsikálásuk megható, felemelő érzést jelentett.

– Kődöt, borút és szélvihart feledtetett vacsora előtt a szentendrei óvónők „Filibili” (fülemüle) népdalköre. Vidám dalaikkal igen jó hangulatot teremtek.

– Szilágyi András szentendrei sütődjében készült – külön a vándorgyűlésre – a háromféle finom pogácsa, tengernyi mennyiségben.

– A MANRÉZA lelkigyakorlatos ház személyzete pörkölte a vacsorát Rosta Zoltán vezetésével. A bajnai erdészet rügyet többé nem rágó szarvasaiból.

– Vincze Eszti néni és Kemenes Balázs őrjáti adminisztrációs előkészítő munkája is szinte emlékkövet érdemelne.

Sok-sok munkatársunk nevét, tevékenységét nem soroltam fel. Igyekeztünk, munkájuk, segítségük enyhítette az időjárás viszontagságait s tette emlékeztetéssé a vándorgyűléstünket.

Kertész József
alszervező

A Vándorgyűlés baráti vacsoráján a résztvevő 560 fő az alábbi mennyiségű ételt és italt fogyasztotta:

250 kg	csontos szarvashúsból készült pörkölt,	
40 kg	lisztből készült nokedli,	
60 kg	zöldségből készült előétel,	
600 db	almás pite,	
2300 db	pogácsa,	
30 liter	unicum	} különös tekintettel a cudar időjárásra
16 liter	barackpálinka	
230 liter	bor,	
900 üveg	sör,	
1800 üveg	üdítő és ásványvíz,	
80	villa, kanál és kés.	

Résztvevők

Ágh Miklós	küldött	Debrecen	Csepely József	küldött	Pilis
Albert Tóth Gergely	küldött	Győr	Cserép János	küldött	Miskolc
Dr. Almási János		Kecskemét	Csikós László		Keszthely
Ambrus Sándor		Pécs	Csikosné Fehér Valéria	küldött	Budapest HM
Dr. Anda István		Pilis	Csontos István	küldött	Győr
Dr. Anda Istvánné		Pilis	Dr. Csötönyi József	küldött	MOSZ
Antal József	küldött	Eger			
Antal Pál		Miskolc	Dr. Czebei Sándor		FAGOSZ
Apatóczy István	küldött	Pilis	Dr. Czerny Károly		Budapest Szöv.
Aradi József		Budapest FM	Czohor János		Baja
Aros János		Budapest HM	Czók Gyula	küldött	Sárospatak
Babics István		Nagykanizsa	Dalvári Vince		Pilis
Babiczy József	küldött	Eger	Dauner Márton	küldött	Budapest FM
Bacsa Imre		Pilis	Deák János gépk.vez.		Debrecen
Bacsa Imréné		Pilis	Deák Sándor		Nyíregyháza
Bacsó József		Balassagyarmat	Dely Benjamin	küldött	Miskolc
Baja Ferenc		OEH	Dereskei Gábor		Tatabánya
Bajcsy Béla		Kecskemét	Dezső Vilmos		Szombathely
Bajnai Csaba	küldött	Balassagyarmat	Dobay Pál		Pilis
Bak Júlia		Miskolc	Dobó István		Pilis
Bakonyi Lajos	küldött	Keszthely	Dobos Antal		Budapest FM
Balaskó Péter		Veszprém FM	Dobos Zsolt	küldött	Miskolc
Dr. Balázs István	küldött	Szövetkezeti Szakoszt.	Dr. Dobroszláv Lajos	küldött	Tatabánya
Bálint László		Kaposvár	Dolgos Attila		Miskolc
Bálint Sándor	küldött	Szeged	Donkó Károly	küldött	Szolnok
Balogh József	küldött	Szeged	Dudás István		Pécs
Balogh László	küldött	Pilis	Dudás Pál		Baja
Baloghné Váradi Éva		Pilis			
Dr. Balogh Zoltán		Pilis	Eiblinger Ottó		Pécs
Bankó Dezső		Nagykanizsa	Erdei Lajos		Debrecen
Baracs Zsolt		Tatabánya	Dr. Erdős László		OEE
Baranyi Katalin	küldött	Erdők a közjéért Szakoszt.	Erhardt János		Kecskemét
Barátossy Gábor		OEE	Esztó Piroska		Budapest FM
Barnóczy Pál	küldött	Miskolc			
Barta István		Miskolc	Fábián István		Győr
Bartha Pál		Budapest FM	Faggyas Zoltán	küldött	Nyíregyháza
Bartis Mihály		Miskolc	Fazekas József		Szegedi
Bartucz Péter	küldött	Debrecen	Fecser István		Veszprém FM
Bebes Tibor		Kaposvár	Fehér István		Tamási
Bejczy Péter		Szombathely	Feiszt Ottó	küldött	Nagykanizsa
Béky Albert		ERTI	Fekete Gyula		OEE
Bene Kálmán		Pilis	Fekete József	küldött	Szolnok
Bercelly Jenő	küldött	Balassagyarmat	Fekete Péter		Szeged
Bérczes János	küldött	Eger	Ferencz József		Eger
Dr. Bernáth Roland		magán	Fesztőry Tamás		Budapest HM
Bircher Gyula	küldött	Keszthely	Föglein László	küldött	Szeged
Bíró Ferenc		Szombathely	Fidlóczy József		Budapest ERDÉRT
Bíró Lászlóné		magán	Fittler Ottó		Győr
Bodor László	küldött	Pécs	Fónagypál Géza		Eger
Bodor Lászlóné		Pécs	Franz Árpád	küldött	Szombathely
Bognár Gábor	küldött	Kecskemét	Frank László		Eger
Bolla Sándor	küldött	Győr-Sopron	Frank László		OEE
Bóna József	küldött	Kaposvár	Fritsch Ottó		Pilis
Dr. Bondor Antal		ERTI	Dr. Fűrér Ernő	küldött	ERTI
Borovics János		Kaszópuszta			
Dr. Borsos Zoltán	küldött	Szombathely	Gál Imre	küldött	Gyula
Borzási Béla		Szolnok	Gál Sándor		Eger
Börzsönyi Péterné		Budapest FM	Garamszegi István		Eger
Bundity Gábor		Kecskemét	Gáspár Hantos Géza		Erdőrend. Szolg.
Burkali Tamás	küldött	Győr	Gáspár József		Eger
Bús Mária		Veszprém FM	Géczy Béla	küldött	Pilis
Buzsáki Gábor		Kaposvár	Gembiczky Ferenc		Eger
			Gembiczky Ferencné	küldött	Eger
			Gémesi József	küldött	Kaposvár
Csapó Gyula		Szombathely	Gerely Ferenc	küldött	Budapest FM
Cseke István		Gyula			

TISZTÚJÍTÓ KÖZGYŰLÉS '94

Dr. Göbbölös Antal		Kecskemét		Karvaly Gyula	küldött	Székesfehérvár
Golovics Menyhért		Kecskemét		Kathy Sándor	küldött	Debrecen
Dr. Göndöcz Gyula	küldött	Kaposvár		Kató István		Miskolc
Gubányi Imre	küldött	Kaposvár		Kató Sándor	küldött	Pécs
Gulyás Imre		Kaposvár		Kávelli Tamás gépk.vez.		Pécs
Gyergyák Lajos		Nagykanizsa		Kelemen Sándor		Kaposvár
Hagendorf József		Pécs		Keresztes György		Budapest HM
Hagen Ferenc		magán		Dr. Kerkápoly Endre		magán
Haják Gyula		OEE vez.		Kertész József		OEE vez.
Hajdú László	küldött	Nagykanizsa		Kertész Szabolcs	küldött	Nagykanizsa
Hajdú Tibor	küldött	Zalaegerszeg		Kis Berkes Imre		Kaszópuszta
Hajnal Imre	küldött	Szolnok		Kiss István	küldött	Szeged
Halász Gábor	küldött	Erdőrend.Szakoszt.		Kiss János		Kecskemét
Hancz Zoltán	küldött	Győr		Kiss Károly	küldött	Székesfehérvár
Haraszti Gyula		Balassagyarmat		Kisteleki Péter	küldött	Székesfehérvár
Hardi László		Pécs		Kleiber Sándor		Gyula
Hartdégén Zoltán	küldött	Tatabánya		Klemencsics András	küldött	Erdőrend.Szolg.
Hartmann, Walter		OEE vez.		Koch Mihály		Székesfehérvár
Havasi Lukács	küldött	Sároszpatok		Kocsis György	küldött	Budapesti Erdőfelügy.
Hédl András	küldött	Sopron		Dr. Koller Erzsébet	küldött	Erdőrend.Szolg.
Héjja Endre	küldött	Szeged		Kollwenz Péter	küldött	Pécs
Herr Held		OEE vez.		Kolozsvári Ákos	küldött	Erdőrend.Szolg.
Helmsich Tamás		Székesfehérvár		Konez Antal	küldött	Pilis
Henter Pál		magán		Kondor Endre	küldött	Balassagyarmat
Herczeg Imre	küldött	Kecskemét		Kondor István	küldött	Erdei Vasutak Szakoszt.
Herczeg Miklós		OEE vez.		Kondorné Csiszár Ilona		Balassagyarmat
Herke József gépk.v.		Szeged		Kormos János	küldött	Eger
Dr. Herpay Imre	küldött	Sopron		Kósa József		Kaposvár
Hibbey Albert		Pilis		Dr. Kottek Pál		Miskolc
Hipság István	küldött	Keszthely		Kovács Ferdinánd	küldött	Eger
Holdampf Gyula	küldött	Budapest FM		Kovács Gábor	küldött	Nyíregyháza
Hopp Tamás		Nagykanizsa		Kovács Gyuláné		OEE vez.
Horgosi Zolt		Szolnok		Kovács Imre	küldött	Kaposvár
Horváth András		Nagykanizsa		Kovács István		Gyula
Dr. Horváth Béla	küldött	Erdészeti Gépesítési Szakoszt.		Kovács Jánosné	küldött	Nyíregyháza
Horváth Dezső	küldött	Keszthely		Kovács József		Baja
Horváth Elek	küldött	Nagykanizsa		Dr. Kovács Mátyas	küldött	Budapest FM
Horváth Ferenc		Nagykanizsa		Kovács Sándor		Baja
Horváth György		Miskolc		Kovács Zsolt		Balassagyarmat
Horváth Imre		Nagykanizsa		Krojer Antal	küldött	Miskolc
Horváth Imre	küldött	Nagykanizsa		Kronecker József	küldött	Szombathely
Horváth Iván	küldött	Keszthely		Kubinyi Balázs	küldött	Tatabánya
Horváth Jenő		Veszprém FM.		Külhár Tibor	küldött	Kaposvár
Horváth József	küldött	Kaposvár		Kulcsár Zsolt	küldött	Veszprém HM
Horváth László		Kecskemét		Kürti István		Tamási
Horváthné Sándor				Kuthy Szabolcs		Miskolc
Erzsébet	küldött	Budapest FM.		Kutyik Mihály	küldött	Eger
Hrotkó Lőrincz	küldött	Baja		Lacza Tamás		Kecskemét
Ipsits Lajos	küldött	Gödöllő		Lancsák Lajos	küldött	Nagykanizsa
Iványos László		Pilis		Lacsik Zoltán		Tatabánya
Dr. Jámbor László		Sopron		Latin János	küldött	Kaposvár
Jérôme René		OEE vez.		Liptai Gábor		Miskolc
Jeszenszky András	küldött	Nyíregyháza		Lóczy Pál	küldött	Szeged
Jeszenszky Andrásné		Nyíregyháza		Lugosi Jenő		Kecskemét
Jóba Ágnes		magán		Lukjanov János	küldött	Nagykanizsa
Juhász Pál	küldött	Szeged		Lurcza István	küldött	Kaposvár
Jung László		Eger		Macinkó László	küldött	Kaposvár
Káldy György	küldött	Pilis		Madácsi Sándor	küldött	Kecskemét
Káldy József	küldött	Pécs		Dr. Madas András		Pilis
Kállay György		Pilis		Dr. Madas László		Pilis
Kandi József		Erdőrend.Szolg.		Dr. Magas László	küldött	Győr
Kapronczai Józsefné		Miskolc		Magyarszéki Béla		magán
Kara Miklós	küldött	Kecskemét		Major Sándor		Sopron
Karnis Gábor	küldött	Balassagyarmat		Major Zsolt		Veszprém FM.
Dr. Kárpáti László		Erdőfelt.Szakoszt.		Dr. Marjai Zoltánné		OEE vez.
				Markó Gyula		Szombathely
				Márkosi Lajos		Pilis

TISZTÚJÍTÓ KÖZGYŰLÉS '94

Marosi György	küldött	Sopron	Dr. Pethő József	küldött	Szombathely
Marth József	küldött	Szombathely	Péti Miklós		Veszprém FM
Matajszné Kása Erika	küldött	Miskolc	Petkó Szandtner Aladár	küldött	Baja
Máté Zoltán	küldött	Kaszópuszta	Petrakovics Károly	küldött	Kaposvár
Medgyesfalvi István		Budapest HM.	Petróczi László	küldött	Sárospatak
Mester Gézáné		OEE vez.	Pintér Ottó	küldött	Kaposvár
Mészáros Béla		Pilis	Pintér Zoltán	küldött	Pilis
Mészáros Gyula	küldött	Veszprém HM	Polner Frigyesné	küldött	Szeged
Mező Inre	küldött	Miskolc	Popovics Mihály	küldött	Nyíregyháza
Miakich Gábor		Pilis	Prandl, Friedrich		OEE vez.
Mihálffy Imre		Budapest Erdőfelügy.	Puskás Lajos	küldött	Gyula
Mihalics Gyula	küldött	Kaposvár	Puskás Mihály		Debrecen
Mihály Istvánné		Eger	Puskás Pál		Debrecen
Miklós Sándor	küldött	Szombathely	Puskás Pálné		Debrecen
Mizik András	küldött	Pilis			
Mogyorósi Zsolt		Oyód	Racsó Ottó	küldött	Magánerdő Gazd.
Dr. Mollay Jánosné	küldött	Sopron	Rác Albert		Szeged
Montskó Sándor		Nagykanizsa	Dr. Rác József	küldött	Erdőfeltárási Szakoszt.
Moór Gyula		Veszprém FM	Dr. Rác Józsefné		Sopron
Mosonyi Géza	küldött	Pécs	Rádi József	küldött	Baja
Möcsényi Miklós		Pilis	Rajkai József	küldött	Budapest
Müller Géza	küldött	Zalaegerszeg	Dr. Rakonczay Zoltán		Sopron
Müller János	küldött	Tamási	Raposa Gábor	küldött	Szombathely
			Ratz, Franz		OEE vez.
Nádas József	küldött	Kaposvár	Frau Ratz, Franz		OEE vez.
Nádaskay Gábor		Szeged	Reményfy László	küldött	Eger
Nagy Károly	küldött	Debrecen	Reményfy Rita	küldött	Eger
Nagy Lajos	küldött	Kecskemét	Rencz János		Pilis
Nagy László	küldött	Szombathely	Répászky Miklós	küldött	Szolnok
Ifj. Nagy Vince	küldött	Veszprém HM	Rónai József		Kaposvár
Nemcsák László		Sárospatak	Rosenberger Ferenc	küldött	Tamási
Nemcsák Lászlóné		Sárospatak	Rosta Gyula		Eger
Németh Éva	küldött	Erdőrend.Szolg.	Roth Mathaea		Sopron
Németh István	küldött	Pilis			
Németh Károly		Eger	Safcsák Judit		Pilis
Németh Sándor		Keszthely	Sajgó Szabolcs		magán
NN gk. vez.		Kaposvár	Sára János		Budapest FM.
NN gk. vez.		Nagykanizsa	Sári Zsolt	küldött	Nyíregyháza
			Scheffer Ferenc		Tatabánya
Nyírádi Lajos	küldött	Budapest FM	Schindler László	küldött	Balassagyarmat
Nyöl Bertalan		Baja	Schmotzer András		OEE vez.
			Schmotzer Andrásné		OEE vez.
Ohert Gyula	küldött	Pécs	Schneider Fide Géza	küldött	Sárospatak
Oláh Tibor	küldött	Nyíregyháza	Schrödl László	küldött	Szombathely
Ormos Balázs	küldött	Sopron	Sere Ferenc	küldött	Szeged
Dr. Orosz Sándor		magán	Dr. Shirvani Mozatar		Győr
Osztrigonác Zsolt		Nyíregyháza	Siffer Sándor	küldött	Veszprém FM
			Simon József	küldött	Keszthely
Pál Andor		Veszprém HM	Simon Sándor		Szombathely
Pálhámi János	küldött	Budapest HM	Dr. Sipos András		magán
Ifj. dr. Páll Miklós		Nagykanizsa	Sipos Géza	küldött	Debrecen
Id. dr. Páll Miklós		OEE vez.	Sipos Gézáné		Debrecen
Pálnik Ferenc		Gyula	Sipos Sándor		Kecskemét
Pályólgyi Zoltán		MAVAD Rt.	Sírok József	küldött	Baja
Pandúr Tibor		Szombathely	Sóder Pál		Kecskemét
Pápai Gábor		OEE vez.	Ifj. dr. Solymos Rezső		OEE vez..
Papp Ferencné	küldött	Baja	Ifj. Somlai Dénes	küldött	Baja
Papp Gyula	küldött	Miskolc	Som László	küldött	Zalaegerszeg
Papp Kálmán		Pécs	Dr. Somogyi Zoltán	küldött	ERTI
Papp Kornélia		OEE	Dr. Sonnevend Inue		Veszprém FM
Dr. Papp László		Kecskemét	Soós Gyula		Debrecen
Papp Zoltán		Kaposvár	Soós Gyuláné		Debrecen
Pechtol Éva		Győr	Sörnyei Sándor		Kaposvár
Peer László	küldött	Keszthely	Sósikúti György	küldött	Eger
Pekár Áttila		Budapest HM	Spigel János	küldött	Kecskemét
Peri József	küldött	Budapest HM	Sponga József	küldött	Budapest Szöv.
Pesek Géza	küldött	Balassagyarmat	Sponga Józsefné		Budapest Szöv.
Peták István		Pilis	Dr. Springár Ferenc	küldött	Kaposvár
Pétervári Gáborné	küldött	Tamási	Stádel Károly	küldött	Győr

TISZTÚJÍTÓ KÖZGYŰLÉS '94

Steiner József	küldött	Miskolc
Steiner Józsefné		Miskolc
Sümegi Kálmán	küldött	Nagykanizsa
Szabados János		ÁV RT.
Szabados Sándor		Pécs
Szabó Ádám		Budapest FM
Szabó Ferenc	küldött	Balassagyarmat
Szabó János		Kecskemét
Szabó Jánosné		Kecskemét
Szabó József Kristóf		Szeged
Szabó Lajos	küldött	Eger
Szabó Lajos		Veszprém FM
Dr. Szabó Sándor		Budapest FM
Szalai Gábor		Eger
Szalóki Tibor		magán
Szamosfalvi Károly	küldött	Veszprém FM
Szamosi Jánosné	küldött	Szeged
Szani Zsolt	küldött	Gyula
Szaszkó Istvánné		Szeged
Dr. Szász Tibor	küldött	Szeniorok Tanácsa Szakoszt.
Szűcs Ádám		Szeged
Szűcs László		Budapest HM
Szebeni László		Szolnok
Székely Árpád		Pilis
Székely Miklós		Sopron
Szekerés László	küldött	Balassagyarmat
Szekerés Péter	küldött	Pilis
Szemán Mihály gk.vez.		Miskolc
Ifj. Szemeredy Miklós	küldött	Debrecen
Dr. Szemeredy Miklós	küldött	Debrecen
Szendi József		Pécs
Szente László		Szeged
Szigei Ferenc	küldött	Keszthely
Szilágyi József		Kaposvár
Szmetana Mihály	küldött	Pilis
Szőnyi János	küldött	Pécs
Dr. Szőnyi László		OEE vez.
Dr. Szodfridt István		Sopron
Szodfridt Istvánné		Sopron
Szójka Pál	küldött	Gyula
Szőőr Levente	küldött	Szolnok
Sz. Tóth Imre		Pilis
Talosi György	küldött	Kaposvár
Tanács Sándor		Szeged
Tasnády Péter	küldött	Veszprém FM
Tátrai Tibor		Miskolc
Telek Pál		Pilis
Dr. Temesi Géza		Budapest FM
Teremi Zoltán		Pilis
Tihanyi Gyula	küldött	Nagykanizsa
Tímár György	küldött	Keszthely
Tímár József		Tamási
Tímár József		Szeged
Tomor Antal	küldött	Keszthely
Török Imre		Szeged
Toronczy Kálmán	küldött	Zalaegerszeg
Tóth János	küldött	Nyíregyháza
Tóth József		Debrecen
Dr. Tóth Károly	küldött	Kecskemét
Tóth László	küldött	Eger
Trojtkó Gábor	küldött	Kaszópuszta
Turi Ferenc		Szolnok
Turi Zoltán	küldött	Eger
Umatham Lórincc	küldött	Győr
Vaczurka István		Szombathely

Valentín Károly	küldött	Magánerdő Gazd.
Vántus János		Kaposvár
Váraczki Mihály	küldött	Szekesfehérvár
Váradí Bálint		Pilis
Váradí Gábor	küldött	Miskolc
Dr. Váradí Géza		Pilis
Varga Attila	küldött	Győr
Varga Béla		OEE vez.
Varga Endre	küldött	Győr
Dr. Varga Ferenc		Sopron
Varga Gellért	küldött	Nagykanizsa
Dr. Varga Szabolcs	küldött	Sopron
Varga Tibor	küldött	Baja
Vári Zoltán gk.vez.		Nyíregyháza
Várvölgyi Pál		Szeged
Vasas Ernő	küldött	Miskolc
Vaspöri Ferenc		Veszprém FM
Vass László		Keszthely
Vass Sándor		Szeged
Vass Sándorné		Szeged
Végvári Gyula	küldött	Szolnok
Vépusz Tibor	küldött	Tatabánya
Veperdi Gábor	küldött	ERTI
Veres Imténé	küldött	Debrecen
Vida Zoltán		Pilis
Dr. Vidovszky Ferenc		magán
Vigh István	küldött	Veszprém FM
Dr. Viharos Zsolt		Keszthely
Virágh János	küldött	Budapest FM
Virágh László		Debrecen
Virág Lajos	küldött	Szeged
Vízhányó László	küldött	Szeged
Vörös György	küldött	Kaposvár
Wisnovszky Károly		OEE vez.
Zachar Miklós	küldött	Keszthely
Zambó Péter		Pilis
Zátonyi Imre		Erdőrendezési Szolg.
Zorvan Györgyné	küldött	Balassagyarmat
Zsibók András	küldött	Szeged
Zsigmond János	küldött	Szekesfehérvár

OEE Dobogókői Vándorgyűlés rendezésében résztvevő dolgozók a Pilisi Parkerdő Rt. részéről

Áprily Róbert, Balogh László, Bakon Gábor, Baranyi Katalin, Bándi Péter, Bubán István, Brandhuber Ádám, Csuh János, Csuh Jánosné, Csepreginé Borostyán Anna, Csonka Tibor, Czéman Imre, Dobó István, Dobos Sándor, Dombai János, Dóra Iván, Dalvári Vince, Dudásné Hübler Mária, Egegi László, Erdős Péter, Fegyvermei Ferenc, Forró Csaba, Gerstmayr Vilmos, Grószné Mulati Erzsébet, Gósi István, Háromszegi Ferenc, dr. Hönich Miklós, Iványos László, Járasi Gábor, Javor György, Kertész József, Kesztléri József, Kiss Balázs, Kissné Szabó Gabriella, Kőhalmi József, Körmenyi Gyula, Körmendy Sándorné, Kránicz István, Lipcsei Lajosné, Markó Béla, Maurer Kornél, Merczy Csaba, Misik Lajos, Mizik András, Molnár Ildikó, Németh Béla, Németh Gábor, Németh László, Németh Rita, Németh István, Petrik János, Pápai István, Pintér Lajos, Pintér Zoltán, Pleszták Károly, Rapolder István, Répászky Géza, Sági Pál, Sándorfi Péter, Sárai György, Schandl Lajos, Somodi Istvánné, Stabarecz Jánosné, Soós Attila, Szaszik Mária, Szelcsányi György, Szentendrey Géza, Szinay Rozália, Szormer József, dr. Telkes Zoltánné, Vincze Eszter, Vízkert András, Zambó Péter, Forgács Tamás, Meszarok György, Gutbród Rezső, Ifj. Zeller Márton, közreműködtek a szentendrei óvónők „Filibili” népdal köre (12 fő) és a Dunabogdányi kürtösök.

BÁNÓ LÁSZLÓ

Két választás Magyarországon

Ez év májusában, júniusában parlamenti választások voltak Magyarországon. Eredményképpen új politikai hatalom kormányozza az országot.

Augusztusban OEE elnökségi választások voltak.

Amíg az első választás az egész lakosságra nézve nagy jelentőségű, addig a második közvetlenül csak az erdőszek számára az. A mindenkori országkormányzó hatalom gyakran kérte ki az OEE véleményét az erdőgazdálkodás fontos kérdéseiben. Néha még meg is szívelte. Természetes, hogy az új elnökség is számíthat erre.

Mit mondjon?

Jó néhány év óta a magyar erdőgazdálkodásban is szabadeséses sebességgel változnak a körülmények, jelentkeznek az új és új hatások. Már a Herpay Imre vezette elnökség is ilyen körülmények között dolgozott, a rendszerváltás pedig csak gyorsított minden ilyen folyamatot. A magyar erdőgazdálkodást ellentétes hatások tömege éri. Mindezt még egy-egy szóval felsorolni is bődítő lenne. Nem csoda, hogy híres összetartásunk, erdészegységünk megtépződött.

Nem kell ezen siránkoznunk. Nincs az a haditengerészeti flotta, amely nagy viharban nem veszíti el hadrendjét, nem keletkeznek kisebb-nagyobb károk, talán még ütközések is. Fontos azonban tudni, hogy a flotta hajóegységeinek parancsnokai egyetlen pillanatig sem veszítik el szemük elől a célt. Kitarítani, küzdeni a válságos helyzetben, és a vihar múltával visszaállítani mielőbb a rendezett, fegyelmezett köteléki helyzetet, mert egyébként ekkor jöhet a katasztrófa.

Mit jelenthet tehát 1994-ben az erdészegység? Hogy mindenki ugyanazt akarja. Ugyanúgy gondolkodik? Azonosnak a célkitűzések?

Ez képtelenség. Könnyvet lehetne írni az erdészek helyzete, gondjai, érdekei különbözőségeiről, de elég csak egy példa az államerdészettől.

E példát illetően csak három megállapítás:

– Az államerdészeti részvénytársaságok egy része jól vagy rosszul, de

megél az erdőgazdálkodásból. Aki nem, azok közül egyesek képesek egyensúlyban tartani vertikális tevékenységükkel a gazdálkodásukat, mások még így sem. Ez utóbbiakat csőd, felszámolás fenyegeti.

– Egyik rt. maradéktalanul elvégzi minden erdészeti szakmai feladatot, és még mindig talpon áll, a másik pedig fokozatosan felhagy mind több szakmai feladattal, és mégis agonizál.

– Egyik rt. tartja általános szakmai-műszaki kondícióját, a másik fel kell éljen mindent.

A fentiekből világosan kitűnik, hogy létbiztonságukat illetően három csoportba oszthatók a magyar államerdészeti rt.-k:

1. Amelyeknek gazdasági léte nincs érdemben veszélyben.

2. Amelyek ilyen veszélybe kerülhetnek.

3. Amelyek már ilyen veszélyben vannak.

Lehet-e ezek után azt várni, hogy ilyen különböző, ráadásul néhol már a pusztát léte meghatározó, vagy veszélyeztető helyzetben az erdészkar egységes? Ez illúzió. Nem lehet elvárás.

Csoda-e ezek után, hogy különböző helyzetben különböző az erdész gondolkodása, különböző az elköpzelése a túlélésről, az életben maradásról? Kell-e bizonyítani, hogy ma az erdészegységet képtelenség úgy értelmezni, hogy mindenütt ugyanaz legyen a modell, a cél, a megoldás?

Ha az egyesületnek lenne gondosan felmért és megállapított alapadatok, azonosságok és különbözőségek figyelembevételével kidolgozott erdészeti politikája, amely egyaránt számol piacgazdasági, nyereséges erdőgazdálkodással, ahol ezzel számolhat, és egyaránt figyelembe veszi a piaci versenyben részt venni képtelen erdőgazdálkodás sajátosságait, ahol a sokat emlegetett immateriális hozadékon kívül érdemben nincs, vagy alig van más, úgy az új elnökség biztos elmondhatná egységben fogalmazott, de a különbözőségeket is figyelembe vevő szakvéleményét. Amely jegyzi a vertikális tevékenységet, ha az mérhe-

tően áll a lábán a piaci versenyben, és az erdőgazdálkodás javát szolgálja, de lesöpri a föld színéről az életképtelen vertikumokat, amelyeket az erdő tart el. Amely nem téveszti össze a vertikális vállalkozási tevékenységet az erdőszolgáltató egyéb szükséges tevékenységgel. Ez az erdészeti politika viszont csak úgy állítható össze, ha minden főbb – a táji erdőgazdálkodási sajátosságokat figyelembe vevő – erdőgazdálkodási mód, az erdőgazdálkodás egyéb ágazatai – erdőfelügyelet stb. – sajátosság-rendszere rögzítésre kerül. Megállapításra kerül, hogy mi mindebből az azonosság, mi az a különbözőség, amely még el kell viselje az azonossági kategóriába történő besorolást, és mi az a különbözőség, amelyet nem lehet figyelmen kívül hagyni.

Érezzük-e egyáltalán, hogy mekkora a tét? Az új politika és államigazgatási hatalom kulcsszereplőjéhez egyeztetés nélkül fogunk szólni? Természetesen egymással ellentétes célokot megfogalmazva? Csak a kincstári erdőgazdálkodás üdvözít! – mondja az, akit tényleg csak az üdvözít. Csak a vállalkozói erdőgazdálkodás üdvözít! – mondja az ellenérdeklőt ugyanakkor. Mindkét irányzatnak bőségesen volt szószólója az elmúlt években. A politikus, a főtisztviselő pedig – nem értvén az erdőhöz – mit gondol? Hányszor és hányan hallgattuk: mi történt veletek, erdőszekkel?

Új kormány áll az ország élén. Új politikai irány, amely keresi mindannak megvalósíthatóságát, amelyet ígért. Ezzel a csapattal kellene az erdőszeknek párbeszédet folytatni, és egyezséget kötni.

Milyen egyezséget fogunk velük kötni, ha magunk között nem kötöttük meg az egyezséget? Hány erdész fogja egyéni érdekből a maga sajátos helyzetét tudatosan vagy véletlenül országosra kivetíteni, és magán vagy hivatalos kapcsolatait igénybevéve győzködni az illetékes, az újonnan hatalomra került politikust vagy államigazgatási illetékest – aki természetesen nem erdész, ezért nem is ért a kérdéshez –, hogy az ő álláspontja az igaz.

Hogyan alakulhatott ki ez a helyzet?

Valami egészen rendkívüli történt velünk az elmúlt négy évben. Ezt megelőzően néha egekig értek erdőgazdálkodási gondjaink, vadkár, tülgypusztulás stb. Mára viszont Magyarországon vége a tervgazdálkodás biztosította erdősz aranykornak. (Az sem volt arany, legfeljebb aranyozott.) Visszavonhatatlanul ránk tört ugyanis a piacgazdaság. Emiatt alakult ki ez a helyzet, amelyben még sohasem volt a mai magyar erdőszgeneráció, a nyugat-európai viszont csak ilyenben volt és van. A gázprogram megroppantotta a tüzifa-felhasználást, a bányabezárások a bányafavasztékokat teszik eladhatatlanná stb. stb. Versenyhelyzetbe kerülünk! **Nem dolgoztuk ki a magyar erdőszeti sajátosságoknak megfelelő, a piacgazdaságban elfogadható erdőszeti politikát.** A pénz, amelyet a társadalom ad, a társadalom demokratikusan választott testülete, a magyar parlament adja. A parlament közli az erdőgazdálkodással a társadalom pénzügyi akaratát a megszavazott éves költségvetésében.

E pénzt a magyar erdők megmentésére éppúgy várjuk, mint egyes afrikai

törzsek a nagy fehér hajót, amely a megváltó ételmet hozza.

Hogy kell gazdálkodni azon erdőtestekben, ahol a fatermesztésből származó bevételek nem fedezik az erdő fenntartását? Hogy kell vigyázzunk az ökoszisztéma épségére ott, ahol a fatermesztés bevétele kell jelentse az erdő gazdasági fenntartását? Milyen és mekkora szervezet kell mindehhez? A piacgazdálkodás ténye adott, nem változtatható. Clinton két szóval üzen az agg kubai diktátornak: demokrácia és piacgazdaság! A fejlett országokban minden hibája ellenére a szociál-piacgazdálkodás a legfejlettebb társadalmi-gazdasági forma. **Az erdősznek kell igazodni hozzá, és nem képzeltető el fordítva.**

Kérdések tömege, amelyre ha nem tudjuk legalább a közelítő választ, úgy egymással sem tudunk egyezésre jutni, nem pedig a társadalommal.

Nem kellene végre összefognunk? Leülünk közös gondjainkat tisztázni? Elismerni a másik esetében mindazt, ami gyökeresen más, mint az enyém, de bizonyított? Ez alapján megalkotni erdőszeti politikánkat az erdőgazdálkodás soktényezős kérdéseiről a politikai, a kormányzó hata-

lomnak, amely egyaránt készült egészséges azonossággal és különbözőséggel? Hogy fogunk erdőszörvényt alkotni, ha az előtte levő lépcsőt kihagytuk? Tisztában vagyok azzal, hogy nem az Egyesület hivatott arra, hogy egy ország kormányzó hatalma helyett mindent megalkossa. Egy józan kormányzó hatalom viszont igényt tart arra, hogy szakmapolitikai kérdésekben megismerje a szakmai képviselő véleményét. Figyelembe vesszük-e, hogy az erdő kérdésében a zöldek mennyire egységesebbek? A vadászokról ugyanez elmondható. Egyedül mi leszünk elmentmondásosak? Rögtönözni fogunk mindig abban a szakmában, ahol a legfontosabb jelző a tartamosság, amely nem tűri a rögtönzést?

Két választás volt Magyarországon. Embert próbáló feladat, hogy új elnökségünk átérezze ennek következményeit, kötelezettségeit, felmérje az Egyesület múltbeli adósságait. Még az sem baj, ha több lesz a kudarc, mint a sikere, ha néha téved, de kérjen helyzet- és állapotjelentést a zászlóshajó az egységektől, és adjon iránykoordinátákat a flottának.

Visegrad, 1994. augusztus 27-én.

KÖZLEMÉNY

Az Országgyűlés Környezetvédelmi Bizottsága folytatni kívánja a környezet- és természetvédelmi területen tevékenykedő társadalmi egyesületekkel és szervezetekkel kialakított együttműködését és azt ki kívánja terjesztetni az épített környezet, infrastruktúra, turizmus-idegenforgalom szakterületére is.

A bizottság elhatározta, hogy bevezeti a fentiekben felsorolt valamennyi szakterületen működő egyesületek, klubok, szövetségek, kamarák, alapítványok regisztrálását.

A regisztrálás célja a kapcsolatfelvétel, kapcsolatteremtés.

A bizottság és albizottságai (építésügyi és infrastruktúra albizottság, turizmus-idegenforgalom albizottság, törvények végrehajtását ellenőrző albizottság) kéri a szervezeteket, hogy szíveskedjenek a bizottság titkárságával közölni levélben vagy telefonon az alábbiakat:

1. A szervezet hivatalos megnevezése és székhelye.
2. A szervezet tevékenységének felsorolása (címszövevényen).
3. A szervezet címe.
4. A szervezet tagjainak száma.
5. A szervezet képviselője vagy megbízottja, akit a kapcsolattartással megbíznak.
6. A szervezet telefon- és telefax száma.

A regisztrációs kérelem az alábbi címre küldendő:
Országgyűlés Környezetvédelmi Bizottsága
1054 Budapest, V., Széchenyi rkp. 19. Telefax: 268-5968
Dr. Baráth Étele, elnök

**Az Erdészeti és
Faipari Egyetem
ünnepi tanévnyitó
tanácsülésén**

HONORIS CAUSA DOKTORRÁ
avatták

DR. MÁRKUS LÁSZLÓ
okleveles erdőmérnököt, címzetes egyetemi tanárt,
az Erdészeti Tudományos Intézet
nyugalmazott tudományos tanácsadóját,

DR. H.C. DR. RUSZNÁK ISTVÁN
okleveles kémikust, nyugalmazott egyetemi tanárt,
a Budapesti Műszaki Egyetem
tisztelőbeli egyetemi doktorát,

DR. BARISKA MIHÁLY
okleveles erdőmérnököt,
a Stellenboschi Egyetem egyetemi tanárát.

**A DEBRECENI
KOSSUTH LAJOS
TUDOMÁNYEGYETEM
TANÁCSA**

Tanévnyitó és kitüntetéses
doktoravató ünnepi nyilvános
egyetemi tanácsülésén

DR. KOLLWENTZ ÖDÖN
erdőmérnököt

jogi aranydiplomában részesítette.

Vasdiplomát kapott
KATÓ PÁL és NAGY IMRE

Gyémántdiplomát kapott
JÉRÔME RENÉ, KOVÁCS GYULA,
DR. H.C. DR. MAGYAR JÁNOS, SZAROLCS JÓZSEF

Aranydiplomát kapott
AURÓRI SÁNDOR, DR. BARABITS ELEMÉR,
BRANDISZ MÁRTON, BULYOVSZKY MIKLÓS,
CORNIDES GYÖRGY, HORVÁTH MIKLÓS,
JEKELFALUSSY FERENC, DR. KONDOR ANTAL,
KÖKEN PÁL, KÓTHY ISTVÁN, LAUTNER GYÖRGY,
LESSÉNYI FERENC, DR. H.C. DR. MAJER ANTAL,
DR. MESKÓ JÓZSEF, OBERKAMP GYULA,
ÖLLÖS GUSZTÁV, ÓRI LÁSZLÓ, PERLAKI FERENC,
SEREG ALBERT, SCHMIEDI KÁROLY,
SZADECZKY-KARDOSS BÉLA, SZÓKE ANDOR,
TANA ÁLMOS, VARGHA DOMOKOS,
VÁRSZEGI FERENC, VASS FERENC, ZELNIK ISTVÁN

„EMBER AZ ERDŐÉRT” ALAPÍTVÁNY
kitüntetést kaptak:

DR. BONDOR ANTAL okleveles erdőmérnök,

KISS GYULA okleveles erdőmérnök,

VARGA BÉLA okleveles erdőmérnök,
címzetes egyetemi docens.

**PRO UNIVERSITATE
SOPRONIENSI**

kitüntetésben részesült

KÁDÁR ZSOMBOR
okleveles erdőmérnök, szakíró és

DR. PAPP-VÁRY ÁRPÁD,
a földtudományok doktora.

**Ez a lapszám
a Pro Cultura
„Műszaki és természettudományi
kultúráért” szakalapítvány
150 ezer Ft-os támogatásával
jelent meg.**

DAUNER MÁRTON

Az Országos Erdészeti Alap működtetéséről

A több mint 30 éve működő Erdőfenntartási Alapot a földművelésügyi alapról szóló 1992. évi LXXXVIII. törvény és a végrehajtására kiadott 4/1993. (I. 30.) FM rendelet hatálybalépése óta felváltotta – először törvényben szabályozott keretek között – az Országos Erdészeti Alap. A finanszírozási rendszer mindig is azt a célt szolgálta, hogy pénzügyi fedezetet biztosítson az erdőtervényben elrendelt, az erdőgazdasági üzemtervekben előírt, tartamos, hosszú távú erdőgazdálkodás azon munkái részére (erdősítés, ápolás, erdőnevelés, erdővédelem stb.), amelyek éves gazdálkodói érdekekhez nem köthetők, de az erdő fenntartása, többcélú hasznosítása (fa-termesztés, védelem, közjólét) elsősorban a közérdek miatt nélkülözhetetlenek.

Az erdőgazdálkodási ágazat e tevékenységéhez – kivéve az utóbbi években a tölgypusztulás felszámolásához, erdővédelmi munkákhoz kapott 100 mFt-os költségvetési támogatást – egyéb külső költségvetési támogatásban nem részesült. Az Alap egyedüli forrása az évenként kitermelt faanyag mennyisége után az erdőgazdálkodók által befizetett erdőfenntartási járulék.

Az új törvényi szabályozással a forrásképzés e módja fennmaradt, a nyújtható támogatás nagyrészt normatív és a munkák költségeinek csak egy részét (40-60%-át) fedezi. Egyes feladatok elvégzéséhez pályázat benyújtásával lehet többlettámogatáshoz jutni.

Az 1993. év folyamán az Alap működése korlátozott volt a forrás csökkenése miatt. Ennek okai: a kedvezőtlen fapiaci helyzet, bizonyos esetekben – főként az erdőültetvények változása és az erdőfelújítás elmaradása miatt – a fakitermelés korlátozása, a csődbe került gazdálkodók fizetésektelensége.

A Magyar Köztársaság 1993. évi költségvetésében az Alap bevételi előirányzata 2 600 millió Ft, amely a terv szerint a 109,6 millió Ft-os nyitólalmánnyal együtt biztosít forrást a törvényben felsorolt támogatási célokra.

1. táblázat
Az Országos Erdészeti Alap 1993. évi működésének főbb adatai

Me: ezer Ft

Megnevezés	Áll. erdőgazd.	E.állami	Költség-szervek	Vállal-kozók	Magánt.	Összesen
Erdőfenntartási járulék	1 544 296	53 638	16 311	330 053	8 806	1 953 104
Szankciók, bírságok	47 276	34 030	4 317	101 030	1 262	188 015
Befizetés összesen	1 591 672	87 668	20 628	431 083	10 068	2 141 119
E. felújítási munkák	1 107 323	61 422	10 762	252 682	4 055	1 436 244
Egyéb támogatások	127 396	5 723	781	13 832	602	148 334
Pályázat	62 720	9 926	9 037	29 495	–	111 178
Támogatás összesen	1 297 439	77 071	20 580	296 009	4 657	1 695 756

2. táblázat
Az Országos Erdészeti Alap 1993. évi elszámolása

Me: ezer Ft

Megnevezés	Erdőgazd.	Egyéb áll.	Költs.szerv.	Váll.szféra	Magántul.	Összesen
1. Erdőfenntartási járulék	1 544 296	53 638	16 638	330 053	8 806	1 953 104
2. Engedély nélküli fakitermelés	4 011	4 873	442	10 498	1 197	21 021
3. Szakszerűtlen fahasználat	44			32		76
4. Erdő más célra tört. ig.bevét.	22 714	18 506	678	56 826		98 724
5. Erdő más célra tört. ig.bevét.	1 424	9 377	3 090	21 327	65	35 283
6. Erdő eng. nélküli ig.érvénybevétele	224	7	100	136		467
7. Egyéb jogs. miatti bírság	3 616	43		4		3 663
8. Öt éves revízió miatti bírság	15 243	1 058		9 998		26 399
9. Késedelmi kamatok		166	7	2 209		2 382
I. BEFIZETÉSEK ÖSSZESEN	1 591 672	87 668	20 628	431 083	10 068	2 141 119
1. E. felújítást pótló telepítés	1 107 323	61 422	10 762	252 682	4 055	1 436 244
2. Felújítást pótló telepítés	10 625	5 085		8 880		24 590
3. Hatóságilag elr. e. védelem	38 050	66		90		38 206
4. Erdőárak csökkenent támogatása	78 721	554	220	4 862	602	84 9595.
Erdészeti kutatás támogatása		18	561			579
6. Pályázat útján elnyert tám.	62 720	9 926	9 037	29 495		111 178
II. TÁMOGATÁSOK ÖSSZESEN	1 297 439	77 071	20 580	296 009	4 657	1 695 756
III. 1. Az Alap tartozik	167 581	41 315	10 711	136 784	3 273	359 664
2. Az Alap követeli	461 814	51 912	10 759	271 858	8 684	805 027
IV. EGYENLEG	-294 233	-10 957	-48	-135 074	-5 411	-445 363
V. ÉVKÖZBENI BEFIZETÉS	254 379	20 071	4 422	119 513	4 476	402 861
VI. ÉVKÖZI KIFIZ. TÁM.	173 236	32 750	8 305	106 680	1 491	322 462

3. táblázat

**Országos Erdészeti Alap bevételek és kiadások jogcímenkénti részletezése, 1993.
Pénzforgalom alapján (nettó elszámolás)**

Megnevezés	millió Ft
1. NYITÓ ÁLLOMÁNY 1993. 01. 01.	109,6
2. Gazdálkodói befizetések	313,8
– Erdőfenntartási járulékok	3,0
– Engedély nélküli fakitermelés miatti befizetés	0,3
– Eng. mértéket meghaladó kitermelés m. befiz.	19,2
– Erdőfelújítási határidő elmulasztás m. befiz.	30,3
– Erdő művelési ág megvált. erdő más célú igénybevétele miatti térítés	5,8
– Ötödik éves revízió után visszatérítés	372,4
2. Összesen	372,4
3. Költségvetési szervtől kapott támogatás	100,0
4. Kamat bevételek	7,6
2-4. Folyó bevételek összesen	480,0
1-4. FORRÁSOK ÖSSZESEN	589,6
5. FOLYÓ KIADÁSOK	276,1
– Erdőfelújítási beruházások támogatása	8,2
– Erdőfelújítást pótló Erdőtelepítés támogatása	120,5
– Tölgypusztulás miatti fejlesztési támogatás	14,5
– Hatóságilag elrendelt Erdővédelem támogatás	7,7
– Erdőkárok csökkentésére adott támogatás	30,0
– Erdői természeti rendszerek megőrzésének tám.	49,2
– Erdészeti oktatás, kutatás, ism. terj. tám.	5,1
– Nemzetközi szervezetek tagsági díja	0,2
– Az Alap működésével összefüggő költségek	6,0
6. KIADÁSOK ÖSSZESEN	517,5
7. ZÁRÓÁLLOMÁNY	72,1

4. táblázat

**Országos Erdészeti Alap bevételek és kiadások jogcímenkénti részletezése, 1993.
Bruttó elszámolás**

Megnevezés	millió Ft
1. Nyitó állomány 1993. 01. 01.	109,6
2. FORRÁSOK	1 514,0
– Erdőfenntartási járulékok	313,8
– az Alapba befizetett összeg saját telj. finanszírozására visszatartott	3,0
– Eng. nélküli fakitermelés miatti befizetés	0,3
– Eng. mértéket meghaladó kitermelés miatti befiz.	19,2
– Erdőfelújítási határidő elmulasztás miatti befiz.	30,3
– Erdő művelési ág megvált. erdő más célra igénybevétele miatti térítés	5,8
– Ötödik éves revízió után visszatérítés	100,0
– Költségvetési szervtől kapott támogatás	7,6
– Kamatbevételek	1 672,6
Tárgyévi bevételek összege	1 789,6
1-2. Összesen	1 789,6
3. FELHASZNÁLÁS	1 436,2
– Erdőfelújítás bev. támogatás összesen	276,1
– Alapból közvetlen támogatás	1 160,1
– Visszatartott járulékok saját telj. finanszírozására	24,6
– Erdőfelújítást pótló Erdőtelepítés	8,2
– Alapból közvetlen támogatás	16,4
– Visszatartott térítés saját telj. finanszírozására	38,2
– Hatóságilag elrendelt Erdővédelem költség tám.	14,5
– Alapból közvetlen támogatás	23,7
– Befizetési kötelezettségből visszatartott felhasználás	7,7
– Erdőkárok csökkentésére irányuló munkák támogatása	120,5
– Tölgypusztulás miatti fejlesztési támogatás	30,0
– Erdővédelmi mérő megúj. hálózat működtetése	49,2
– Erdői természeti rendszerek megőrzése költségéhez hozzájár.	5,1
– Erdészeti oktatás, kutatás, ism. terj. tám.	0,2
– Nemzetközi szervezetek tagsági díja	6,0
– Alap működésével összefüggő költségek	1 717,7
Felhasználás mindösszesen.	1 717,7
4. Záróállomány 1993. 12. 31.	72,1
5. Felhasználás + Záróállomány	1 789,8

1994. évre áthúzódó kötelezettség az erdőfelügyelőség nyilvántartása szerint

– Az Alapból kifizetendő támogatás	37,2
– Gazdálkodók tartozása	402,1
– Gazdálkodás tartozásából: erdőgazdaságok	207,4
egyéb szektor	194,7

Mind a fakitermelés csökkenése, mind az erdőfelújítások eredményességének elmaradása maga után vonta a pénzügyi előírányzatoktól való jelentős eltéréseket.

A 8,2 millió br. m³ fakitermelési lehetőséggel szemben csupán 5,7 millió br. m³-t termeltek ki, ez az Alapnál 850 millió Ft forrás kiesését eredményezte. Mivel az erdőfelújítás eredményessége is alacsony volt részben a súlyos aszály, részben az átalakuló tulajdonviszonyok bizonytalanságai miatt, ez nem okozott likviditási gondot, mert a támogatás a tervezett 2390 millió Ft helyett csak 1436 millió Ft-ban teljesült.

Az aszály okozta károk összege 520 millió Ft volt az erdőfelújításokban. A gazdálkodók vesztesége azonban ennél lényegesen nagyobb, mivel az erdőfelújítási beruházások tényleges ráfordításainak csupán 40-60%-át képezte az Alapból adott támogatás, így a különbözetet a csökkenő saját forrásból kellett pótolni.

Az Alap 1994. évre áthúzódó, mintegy 400 millió Ft-os követelésének közel 50%-a kétes követelésnek minősül a gazdálkodók likviditási gondjai, a csőd- és felszámolási eljárás alatt állók fizetéseképtelensége miatt. Az Országos Erdészeti Alap 1993. évi működésének főbb adatait az **1. táblázat**, az erdőfelügyelőségi jelentésekből összeállított elszámolást az **2. táblázat**, a bevételek és kiadások jogcímenkénti nettó pénzforgalmát a **3. táblázat**, a könyvelt tényleges bruttó forgalmát a **3. táblázat**, bruttó elszámolását pedig a **4. táblázat** tartalmazza.

Következtetések

Az erdőgazdálkodási ágazat súlyos helyzetben van. A fakitermelés csökkenésével (1991-ben 7,2 millió br. m³, 1992-ben 6,6 millió br. m³, 1993-ban 5,7 millió br. m³, 1994-re várható 4,9 millió br. m³) az Alap forrása rohamosan apad. A támogatási igény egyre nő. A növekvő felújítási költségek az erdőt érő károsítások miatt viszont rohamosan emelkednek.

A 80-as évek második felének kiemelkedő fakitermelése (8,5 millió br. m³) után megnövekedett a felújítási kötelezettség alá vont terület, amely elérte a 138 000 hektárt. A felújítás

költségigénye 3,2 milliárd Ft évente, amelyet az ágazat a jelenlegi adottságok mellett képtelen kigazdálkodni.

Az Alapból adható támogatás nem fedezi a költségeket, a gazdálkodóknak nincsenek a károk felszámolásához saját pénzeszközeik. Az új tulajdonosknál sok helyen az említett forráshiányon túl szakmai hiányosságok folytán, felszerelés, szakember hiányában az erdőművelési munkák elmaradnak. 1994-re a várható forrás és az éves munkák költségigénye közti kü-

lönbség is 500 millió Ft, amelyből az országgyűlés az 1994. évi költségvetés jóváhagyásakor először ismerte el az erdőgazdálkodás támogatásának szükségességét, de csak 200 millió Ft-tal. Így az 1994. évi szinten tartáshoz is hiányzik 300 millió Ft. Várhatóan 1995-re sem fog a piac felélénkülni, az erdőművelési munkák ismétlődnek, a hátralékok nem csökkennek.

Így az 500 millió Ft-os hiány újratermelődik, s ez az 1994. évi 300 millió Ft-tal együtt már 800 millió Ft. Ha

a felújítási kötelezettség alá vont terület felszámolására óvatos 10 éves programot készítenék, ennek forrásigénye a 3,2 milliárdból 300 millió Ft.

Így összesítve a károk mérséklése, a forráskiesés pótlása, a költségek finanszírozása 1995-től jelentősebb költségvetési támogatást igényel. Amennyiben erre nincs mód, az erdőterület számottevő csökkenésével, az erdők degradációjával, s ennek beláthatatlan gazdasági és ökológiai következményeivel kell számolnunk.

VÁLASZ A MÁJUSI „HÓNAP” KÉRDÉSÉRE

Kedves Tamás! Talán nem sértelek meg, ha ismeretlenül levél formájában válaszolok az általam is egyszer „„nyert” Hónap kérdésére. Cikked kitűnő ötletet adott arra, hogy témád kapcsán néhány gondolatot leírjak.

Előrebocsátom, az egyetlen dolog, amire végképp nem számítottam, hogy ezek szerint feledhető ötletem éppen a szakma oldaláról kap kritikát.

Erre én lehetek büszke, sértődött, sőt felháborodott, de fogadhatom egy sokat megélt erdész bölcs nyugalomával.

Miután mindketten az Erdő érdekében emeltünk tollat, ezért legyünk kellemesen csevegők némi humorral, elrejtve egy csipetnyi iróniát is.

Kedves Tamás! Az elmúlt 15-20 évben (az utolsó igenis aktív éveket leszámítva) mit tett az erdészeti ágazat annak érdekében, hogy a közvélemény megismerje küzdelmes tevékenységét? Elárulta valakinek, hogy a fatermesztés a fanyagyerésért zajlik? Tudatosította-e a közvéleményben, hogy a magyar erdőgazdálkodás Európa élvonalába tartozik?

Évekkel később, közeledve napjainkhoz. Változás? A közvélemény éles támadásai folytatódnak az erdő, az erdészek ellen. Válasz: magyarizkodás, védekezés. A becsületes, több ezer hektárt felnevelt erdészek kezdik lehajtani a tejüket. Miért, mert nem jövünk ki még a cserjesszintből sem. A kívülálló mit látott – mert mondani semmit nem mondta neki –, hogy az erdészek vágják a fát. 90-es évek! Végre nyitunk! A közvélemény megismer, elfogad, sőt már hinni kezd. Minden nagyon szépen indul, amíg a gyakorlati

élet iránt látványosan érzéketlen parlamentünk megalkotta félresikerült törvényeinek szakmai gyöngyszemét, a kárpótlási törvényt. Pillanatok alatt minden megváltozik. Az állóvíz fortyogni kezd. Az Erdészeti Egyesület tiltakozásai ellenére fillérekért hordják szét erdeinket, mert a politika megint erősebbnek bizonyult, mint a szakmai elvek és érvek.

Mi itt lenn nem engedhetjük meg azt a luxust, hogy érzéketlenek maradjunk. Ránk bízott erdőfömböktől és hozzánk évtizedek óta kötődő saját erdészeinktől kell megválnunk.

A magántulajdon szentsége nem sokat virágozott e hazában. Értelmezése igencsak felemás volt. Egész országot és több generációt átfogó erdőbirtokossági kultúránk sem volt.

Ha kicsit jobban utánagondolsz az olvasottaknak, Te is rájössz, hogy itt nem szakemberképzés indult, hanem a hirtelen jött változás irányítására, annak saját szakembereink által történő kezelésére NYITÁS. Nyitás az új típusú erdőföldből felé. Annak tudatosítása az új erdőtulajdonosokban, hogy egyáltalán miye van. Kihez forduljon bizalommal, hatósági, fakitermelési, erdőtelepítési kérdésekben segítségért. És tudod, ki segít Nekik? Az a legalább 12-13 évet tanult erdésztechnikus, aki ott él közöttük a fában, akinek saját egzisztenciája kerülhet veszélybe a magánosítás során.

Nagy szavakat használva az erdészszakma, a hivatás népszerűsítése zajlik ezen a tanfolyamon, egész véletlenül nem felülről jött ötlettel vezéreltetve. S, hogy miért alulról kezdődött? Azért, mert ehhez kinn kell lenni az erdőben, szót kell váltani a családját féltő erdészszel. Mert az Erdőért – remélem Te is azt vallod – a kerületvezető erdész teszi a legtöbbet! Erdész üdvözlettel!

dr. Papp Tivadar
erdőállománygazd. igazgató

A Fertő-Hanság Nemzeti Park természetvédelmi felügyelői állás hirdet az Őrségi Tájvédelmi Körzetbe, Őriszentspéter központtal.
Lakás biztosított, fizetés a köztisztviselői jogállásról szóló törvény szerint.
Szakirányú felsőfokú végzettség követelmény, nyelvvizsga, erdőgazdasági, rendezői vagy felügyelői gyakorlat előny.

Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság
9435 Sárród, Rév-Kócsagvár, Pf.: 4. Telefon: (99) 370-919, 370-926. Fax: (99) 371-590.

DOBAY PÁL

Általános és pilisi adatok a jóléti erdőgazdálkodás múltjáról

A jóléti erdőgazdálkodás nem új jelenség. Legfeljebb az ezararcú, ezerhasznú erdő jelen korunkban előtérbe kerülő és egyre keresettebbé váló „mellékterméke”.

A szemléltető, összefüggéseket kereső ember korán észrevette az erdő *immateriális* – tehát nem dologi, pénzben ki nem fejezhető – áldásait. Ennek első irodalmi megnyilvánulását az alexandriai *Theokritosnál* (szül. 300.) találjuk. Az erdő, ligetek, tágas legelők, amelyeket jelenetei háttérül néhány sorral odarajzol, mindmáig hívogató és szelíd tájak. A környező természetet Theokritos fedezte fel az irodalom számára.

A klasszikus görögöt még nem érdekelte a táj, még túlságosan közel volt a természethez. Alexandria viszont, ahol Theokritos felnőtt korát töltötte, tipikus ókori nagyváros. Nincs „zöldövezete”, csak sivatag veszi körül. A szicíliai származású Theokritos a nagyváros rabságában szívesen emlékezik vissza ifjúkorának erdős tájaira. Költészete még ma is magával ragadja a városi olvasót. Az erdő, a táj szerete – éppen jelenkorunk bizonyítja – inkább nagyvárosi vonás. Az után vágyódunk, ami hiányzik, ami messzire tűnt az életünkben.

A kései középkor tudatos erdőszereztetét, természethez fordulását már számos irodalmi emlék bizonyítja. Gondoljunk csak például *Assisi Szent Ferenc* és legelső rendtársai néhány írására, vagy olvassuk el ilyen szemmel *Janus Pannonius* és *Balassi Bálint* természettel kapcsolatos verseit. Ezek részletesebb elemzése azonban inkább az irodalomtörténet, mint a szakirodalom világába tartozik.

A szoros értelemben vett jóléti erdőgazdálkodás és a vele oly szorosan összefüggő környezet-, illetve természetvédelem a legutóbbi évtizedekben indult virágzásnak. Am tévedés volna azt hinni, hogy csak jelen korunk törekvése. Közép-Európában – közelebből a hajdani Osztrák-Magyar Monarchia ausztriai területén – *Josef Schöffelt*, Mödling város egykori pol-

gármesterét tekinthetjük első úttörőjének. Ő a híres bécsi erdő megmentője (1970-ben helyeget is adtak ki halálának 60. évfordulója alkalmából). Jórészt neki köszönhető, hogy 1905-ben már *törvénytervezet* készült a környezet-, illetve természetvédelem érdekében. 1912-ben több természetvédelmi jellegű egyesület megalakulásáról tudósítanak bennünket a korabeli lapok. 1913-ban már folyóiratuk is jelent meg. 1914-ben pedig a „Hongondozási Egyesület” keretén belül *Természetvédelmi Szakállomást* állítottak fel.

Az I. világháború után újra működni kezdett számos egyesület, és 1922-ben végül is megalakult a *Természetvédelmi Szövetség*. Az első konferenciáját 1923-ban tartotta Innsbruckban. A II. világháború megszakította ennek tevékenységét, ám már 1947-ben újra megtarthatta a háború utáni első tanácskozását. A szövetség alapelve világszerte megszívlelendő, sőt az egyedül járható út:

„Az ifjúsággal megkedveltetni a természetben és a természettel való életet. A természeti élményeken keresztül rámutatni az összefüggésekre és a természetes egyensúly jelentőségére. Napjainkban, amikor az ember már képes megzavarni ezt az egyensúlyt, és környezetén keresztül saját életét is veszélyezteti, elodázhatalanul szükséges, hogy minden állampolgár már fiatal korában megismerje a természet összefüggéseit: függetlenül attól, hogy később milyen pályán fog tevékenykedni.”

Amikor az 1867. évi kiegyezést követő politikai-gazdasági-társadalmi fellendülés idején a turistamozgalom kezdetét vette Budapest székesfőváros környékén, az *erdők többcélné hasznosítása* és ennek keretében *üdülőériékük* céltudatos fejlesztése még ismeretlen fogalom volt. A kifejezetten pihenési, kirándulási célt szolgáló *városi erdők* kialakulóban voltak ugyan már akkor (Budapest, Sopron, Kőszeg, Pécs és

Debrecen), de a városok határán túl elterülő erdőkben még semmiféle jóléti-turisztikai berendezést sem találunk.

Pilisünk azonban – ezt a lokálpatrióta büszkeségével állíthatjuk – kivétel volt. *Dobogókő és környéke* – a hazai természetjárás bölcsője – ugyanis akkor még a közalapítványi erdőbirtokokhoz tartozott, amelynek legfőbb kezelője a vallás- és közoktatásügyi miniszter, más szóval a kultuszminiszter volt. Ezt a feladatot a közéletben az időben *Gróf Csáky Albin* töltötte be, aki maga is lelkes híve volt az akkor kibontakozó turistamozgalomnak. Személyes támogatásának is köszönhető, hogy 104 éve, 1888 decemberében megalakulhatott az első fővárosi turisztaszervezet. Ennek közvetlen előzményi – megint csak jogos büszkeségünkre – röviden az alábbiak:

1888. szeptember 23-án (egyenes források szerint 24-én) *dr. Téry Ödön*, *dr. Thirring Gusztáv* és *társaik* *Dobogókő*-ről lejövet hosszasan megpihentek a pilisszentkereszti Klastromkert forrásánál, és itt elbeszélgettek a helyi közigazgatási és társadalmi vezetőkkel. Itt és ekkor történt, hogy – áthatva a táj szépségétől – *elhatározták egy Budapestten székeltő, a középhegységi turisztáskodással foglalkozó egyesület megalakítását*. Ez még ugyanezen év decemberében meg is történt. A pilisszentkereszti Klastromkert, illetve a benne fakadó *Klastromkút* így nevezetes turistatörténeti esemény színhelyévé vált, amit a későbbiekben kőoszlopra állított emléktáblával is megjelöltek (a Klastromkút korhű felújítása és környezetrendezése folyó évi feladatunk).

Az egyesület kezdetben nem volt önálló. Megszületésekor a magyarországi Kárpát Egyesület Budapesti Osztálya lett a hivatalos neve. De három év múlva, függetlenül valva az előbbi-től, *Magyar Turista Egyesület* néven önálló jogi személyként még nagyobb lendülettel folytatja munkáját.

A gyorsan virágzásnak induló turistatamozgalom – ma „társadalmi nyomásnak” nevezzük a jelenséget – támogatására már a következő évben megjelent az 1889. évi 19 701 számú, ún. turistarendelet. Ebben a már említett gróf Csáky Albin kultuszminiszter egyebek között engedélyezi, hogy

„...a turistaegyesület

a/ az uradalmi (erdő)-tiszték hozzájárulásával a kérdéses útjelzéseket megkezdhesse és az útmutatókat felállíthassa,

b/ a (Pillisszentlélek) mexikói erdőőri laknál egy vendégszoba turisták részére berendeztessek...

c/ a pillismaróthi erdőben lévő Hoffmann-kunyhó a turisták részére megnyitassék s e célból az egyesület részére két kulcs kiszolgáltassék,

d/ a mexikói, pillisszentkereszti, pillisszentlászlói és sikárosi erdőőri lakban lévő erdőőrök az esetleg hozzájuk betérő turistákat méltányos árak mellett élelemmel és éjjeli szállással elláthassák stb.”

Míndezek meg is valósultak a gyakorlatban.

ad./ Elsőként kiépült a jelzett turistaút-hálózat. Dr. Thirring Gusztáv 1900. évi Budapest környéke c. útikalauza már harminc (!) turistajelzéssel ellátott útvonalat tárgyal a pilisi és a budai hegyekben, amelyek legnagyobb része ma is használatos. Részletes felsorolásuktól hely hiányában eltekintünk.

ad./ A mexikói vendégszobát a turisták ténylegesen igénybevevették. Erről a fennmaradt vendégkönyv tanúskodik.

ad./ A Hoffmann-kunyhó felavatása után az egyik kulcs az egyesület budapesti helyiségében átvethető volt, amint ezt dr. Thirring Gusztáv fent említett útikalauzában olvashatjuk.

ad./ Az erdőőrök által nyújtott szolgáltatásokról az iménti útikalauzban többek között ez áll: (a sikárosi) „János István erdőőr az ellátásról is jól gondoskodik, a MTE (Magyar Turista Egyesület) konzervraktárt tart itt (fenn).

Az említett turistarendelet b. pontja elrendeli még, hogy „az 1890. évben Pilis-Szent-Kereszt község határában fekvő Dobogókő közvetlen közelében egy egyszerű menedékkunyhó uradalmi költségen felépíttessék”. Ennek megtörténtéről nincs dokumentumunk.

Feltehetőleg ez azonos a dr. Thirring-féle útikalauz által említett *Malva-kunyhóval*, amely a Pillismarót Disznósárok felső részében, a Hárommező-rét közelében állt, és Csupor István közalapítványi erdőmester feleségéről, Hoffmann Malvinnól nyerte a nevét. Az igényeket mindenesetre nem elégíthette ki, mert az 1898. évben felépült a Dobogókői fa menedékház.

Arról is gondoskodott az egyesület – illetve akkor még csak a Budapesti Osztály –, hogy a kirándulni vágyóknak megfelelő *útikalauz* is álljon rendelkezésére. Még 1889-ben kiadják a „Kirándulók kalauza a Budapest-Szent-Endre vasút mentén” c. könyvecskét.

Erről a korabeli *Turisták Lapjában* (mert már folyóiratuk is volt az újonnan szervezett természetjáróknak!) ezt olvassuk: „Tartalmazza a Szent-Endrei vasút állomásairól tétő összes kirándulások leírását, a nyári menetrendet és egy átnézetes térképet. Ára 10 krajcár. Kapható a Szent-Endrei vasút állomásain, a kalauzoknál, valamint Budapesten Károlyi György papírkereskedésében (V. Dorottya u. 10.)”.

Még ugyanezen évben megjelenik – ugyancsak a Budapesti Osztály kiadásában – a kitűnő térképész, *Kogutowicz Manó* által szerkesztett első *turistatérkép*. Pontos címe: „Budapest környékének térképe turisták használatára”. Méretaránya 1:50 000 volt, és ötszörös(!) színnyomattal készült. Így ír róla a *Turisták Lapja*:

„Ezen térkép, mely kizárólag kirándulók, turisták s utazók igényeinek szem előtt tartásával készült, felöleli Budapest környékének azon részeit, melyek a turistaság szempontjából fontosak és érdekesek... Tartalmazza a turistákat és kirándulókat érdeklő összes részleteket, az összes közlekedési vonalakat s a turistautakat, feltünteti továbbá a Magyarországi Kárpát Egyesület Budapesti Osztálya által eszközölt összes útjelzéseket s minden egyéb tudnivalót, amire turistának szüksége van. Ezenkívül magyarázó szöveggel van ellátva, mely az összes kirándulások leírását adja, végül pedig a főváros környékén létező

összes közlekedési vállalatok menetrendjeit tartalmazza.”

A szervezett fővárosi turistatársadalom első jelentősebb alkotója – a megalakulás 10. évfordulóján – a *Dobogókőn felépült fa menedékház*. Ez volt a pilisi – Budapest környéki – hegyek első turistaotthona. Nagymértékben járult hozzá nemcsak a pilisi, hanem az országos turistatamozgalom fejlődéséhez is. A telket *Prokop Géza* pillisszentkereszti főerdész és felesége – mindketten a turizmus lelkes támogatói – ajándékozták. A fa a Közalapítványi Erdőgondnokság adománya volt. Tervezője *Pffinn József* építészmérnök (1861-1935), aki díjazás nélkül, önzetlenül dolgozott (ő tervezte egyébként a tátrai Öttő melletti menedékházat is, és ugyancsak tőle származik a Dobogókői Téry-emlékmű tervezete is). Az építési költség – felszerelés nélkül – 4352 koronát tett ki. A kétszobás, 14 hálóhelyes menedékházban létesült a történelmi Magyarország *első hegyászati meteorológiai állomása*. A házavató 1898. június 5-én történt, és *baró Eötvös Lorándról* – az egyesület központi elnökéről – neveztek el. Eötvös korának haladó szellemű politikusa, kiváló tudós és aktív hegymászó (magashegyi turista) volt. Az avatáson elhangzott szavairól így emlékezik meg a korabeli beszámoló:

„Egyszerű, meleg, szívhez szóló hangon beszélt. Különösen azt emelte ki, hogy a megemlékezés ugyan mindig és minden formában jölesik, de rendkívül hálás a mai megemlékezésért. E menedékházat – amely az ő nevét viseli – igazi, őszinte barátai emelték, akik vele egy gondolkodásúak. Másrészt a hajlék nem díszes palota, hanem egyszerű faalkotmány, a felírás egyszerű rajta, idővel le fog onnan kopni. A házíkö is elkorhad s az emlékeknek csak emléke fog megmaradni, és éppen ez az, ami a legjobban tetszik neki.”

A házíkö azonban nem korhadt el. Jó karban és változatlan formában élte át mind a mai napig a hosszú évtizedeket, 1963-ban a Magyar Természetbarát Szövetség kérésére műemlék jellegűvé nyilvánította az Országos Műemléki Felügyelőség. Jelenleg turistamúzeum.

DOBAY PÁL

Kik fedezték fel elsőként a pilisi erdők üdülőértékét?

A pilisi erdők nem anyagi természetű ajándékainak első tudatos keresői, illetve élvezői kétségtelenül a *remeték* voltak. Ki a remete? – Olyan befelé fordult, csendet és egyedüllétet sóvárgó ember, aki vallásos érzéstől is indítatva lemond a kényelemről, családi életéről, rangról és gazdagságról. Tudatosan vállalja a természettel és a természetben való egyszerű és kemény életformát. Magányos völgyet vagy félreeső barlangot keres fel állandó lakhelyéül, ahol kizárólag a munkának, a szemlélődésnek és az imádságnak él. Napközben keményen dolgozik: erdőt irt, az istásterületen megtermeli szegényes ennivalóját, kosarat fon, gombát gyűjt, gyógynövényt keres. Így biztosítja szerény megélhetését. Ő az első „állandó erdei munkás”. Hajnalban és alkonyatkor – amikor még jobban megnő a csend az erdőn – felszítja a már csak éppen pislálkozó tüzet, előveszi bibliáját, olvas, ír, imádozik, könyvet fordít vagy másol, és el-elűnődik az ég, a föld meg az élet nagy, nehéz titkain. Ővé a csend: napjaink legnagyobb hiánycikke. Békéssé és nyugodtá teszi a magány: ma is ezért megyünk az erdőbe.

A pilisi erdők vadregényes völgyekkel, hallgatag szikláikkal és barlangjaikkal valósággal vonzották a középkor vége felé a remetéket. Számukat illetően megközelítőleg sincs pontos értesülésünk. Az a körülmény azonban, hogy *Üszéb*

esztergomi kanonok (=püspöki tanácsadó) 1250 táján a mai Keszthely-Klasmompusztán összegyűjti és az ún. *pálos szerzetesrendbe* tömöríti őket, meglehetősen sok pilisi remetére enged következtetni.

A pálos rend – az egyetlen magyar alapítású szerzetesközösség – történetéről és kialakulásáról részletesen beszámol *Gyöngyössi Gergely* pálos rendfőnök 1520 körül összeállított okleveles adatgyűjtése, illetve az 1530 táján írt „Vita Fratrum” (A szerzetesestvérek élete) című kéziratban rendtörténete. Ezt teszi teljessé *Eggerer András* gyancsaka pálos szerzetes 1663-ban nyomtatásban is megjelent írása. Ebből megtudjuk, hogy a mohácsi vészig (1526) csak a Parkerdőgazdaság jelenlegi területén tíz(!) pálos kolostor alapítása követte az Őszéb által életre hívott klasmompusztai anyagházat. Ezek a következők: a pilisszentléleki, esztergomi, barát-küti(?) (Esztergom), pilismaróti, dömösi, visegrádi, kékesi (Pilisszentlélek), (a mai) Liszenko-telepi (Pomáz) és a budaszentlőrinci rendház. (E legutóbbi a mai Budapesti Erdészeti területén lévő – feltárás és konzerválás alatt álló – rommező.) Ma nincs annyi szerződéses háza a NATOURS Utazási Irodának, mint amennyi kolostort épített a hajdani remetékékhől alakított szerzetesrend ugyanitt.

A fehér kázmás, hallgatag barátok szorgalmas emberek voltak. Egyrésztük szőlő- és gyümölcsstermesztéssel foglalkozott. Iparosaik között számos kiváló csizmadiát, építőmestert, kovácsot, kőfaragót, szabót, szűcsöt sőt (óloműves!) vízvezetékészrelőt is találunk. Más részük betűfestésben, festészetben, fordításban, kódexírásban, könyvmásolásban, orgonaeépítésben és szobrászatban jeleskedett. Fennmaradt művészi faragásúak Európa-szerte ismertek és híresek. Nincs középkor végi magyar iparfejlődés, tudomány és művészet a pálosok nélkül!

Kultúrtörténeti szempontból *Báthori László* pálos rendtag említése kíváncsok ide. Ő a Budapesti Erdészeti területén lévő Hárshegyi- vagy Báthori-barlangban az 1400-as évek derekán 20 esztendői munkával elsőként fordította magyarra a teljes bibliát. Műve Mátyás király híres Corvinai között kapott megtisztelő helyet, majd osztozott legtöbbször sorsában: az elkallódásban. Báthori László egyébként az orvostudományban is járatos volt. Az erdélyi Reményik Sándor versben is megörökítette személyét és életművét. A vers kiűnő bepillantást enged az erdőn élő remete sajátos lelkivilágába.

A rendet 1786-ban feloszlatta II. József. Bár a múlt század közepétől ismét szabadon működhetnek, de magyar földön nem tudtak még egyszer végérvényesen gyökeret verni. (1988 óta ismét vannak Magyarországon pálosok. A szerk.) A rend süllypontja Csehszlovákia és főleg Lengyelország területére tevődött át, de Portugáliában, Amerikában, sőt legújabbban Ausztráliában is van tudomásunk működésükről. Tagjai mind a mai napig erdős-hegyes tájakon élnek, csorbátlanul megőrizve pilisi remete-elődeik ősi ragaszkodását ahhoz a csendhez és külső-belső békességhez, amelyet egyedül csak az erdő adhat.

Báthori László barlangja előtt

A barlang előtt ültem elmerengve.
Lassan leszállt az est.
Éreztem, a távolban hogy nyírszög
Gigászi hangyabolyként Budapest.
S láttam a Csendet még nagyobbra nőni.
És a hiúság vására fölé
Aranysegélyes szemfedelét szőni.
S láttam: a régholt remetének lába
Hogyan kél versenyre az esti széllel.
És a hangyabolyt hogy tapossa széjjel...
Ültem a barlang előtt elmerengve,
Itt ülhetett ő ötszáz év előtt,
Húsz hosszú éven át
A pálosrendi remete-barát.
Öreg betűt rötta, egyre rötta.
Magyarrá fordítván a bibliát.
Csillaghulláson tán únődött néha,
De nem bántotta kétség, vak remény.
Mellette volt és vele volt az Isten –
És boldogabb volt biztosan, mint én.
Reményik Sándor

MIÉRT MÁS

dr. Szodfridt István: *Erdészeti termőhelyismeret-tan* című könyve, mint a korábbi, hasonló tárgyú művek?

Elsősorban szemléletmódjában. Az anyag a ma korszerűnek tekintett és joggal elvárható *ökoszisztéma-szemlélet* szerint készült. Ez egyben azt is jelenti, hogy a szerző a termőhelyet az alkalmazott ökológia szintereként mutatja be.

Ezen az egész könyvet átható gondolkodásmódon kívül újdonság még a *vízbevételei források részletes ismertetése*.

A mű alapvetően két nagyobb egységre tagolható: az első rész az általános talajtani ismeretekkel foglalkozik, a második kifejezetten az erdőt, az erdőgazdálkodást érintő tudnivalókat tartalmazza. Ez utóbbi fő fejezetei a következők:

- A hazai erdészeti termőhelytípusok rendszere
- Termőhely-térképezés
- Erdők által borított talajok fizikai és kémiai állapotának javítása
- Talajpusztulás
- A fajok termőhelyi igénye

A könyv tervezett terjedelme kb. 320 oldal, kb. 20 ábrával.

Tervezett ára: 1200 Ft.

Megjelenik: 1994 szeptemberében.

MEZŐGAZDA KIADÓ

1882 Budapest, Pf. 26.

MEGRENDELÉS

Postaköltséget és csomagolási költséget a kiadó nem számít föl!

Megrendelem az Erdészeti termőhelyismeret-tan című könyvet példányban.
Tudomásul veszem, hogy a megrendelt könyve(ke)t utánvétellel kapom.

A megrendelő neve:

Pontos címe (irányítószámmal):

Dátum:.....

KIT ÉRDEKEL?

Biztos, hogy sokunkat. Dr. Csöre Pált, a mű szerzőjét több évtizedes szakmai tudása és gyakorlati tapasztalata segítette, hogy ezt a honfoglalás előtti időkől napjainkig ívelő anyagot összeállítsa.

A különböző korszakok folyton változó vadállománya, az idő haladtával meg-megújuló vadászati módok, az egyre korszerűsödő vadászfegyverek, a vadgazdálkodás, vadaskertek és a vadászati kultúra, valamint ezek kölcsönös egymásra hatása alkotják a könyv gerincét. A könyv tervezett terjedelme kb. 260 oldal, kb. 70 fekete-fehér ábrával és 8 színes fényképpel.

Tervezett ára: 1.500,- Ft

Megjelenik: 1994. második félévében.

1882 Budapest, Pf.:26.

M E G R E N D E L É S

Postaköltséget és csomagolási költséget a kiadó nem számol föl!

Megrendelem **A magyar vadászat története** című

könyvet pld-ban.

Tudomásul veszem, hogy a megrendelt könyve(ke)t utánvétellel kapom.

A megrendelő neve:

Pontos címe (irányítószámmal):

Dátum:.....

aláírás (bélyegző)

